UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
MAR 2

Published and distributed under Permit (No. 739) autorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President.
A. S. Burleson,
POSTMASTER GENERAL.

Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA"
Published by the Lithuanian National League of America
K. J. PAULAUSKAS
Sec'y and Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $2.50
To Foreign Countries $3.00
"SANDARA"
327 E Street, Boston 27, Mass.

KAINA 5 CENTAI.

No. 11 — So. Boston, Mass., Kovo (March.) 17 d. 1921 m. — Metai VIII

LIETUVIAI DERESIS BRUSELYJ

NAUJOS LENKŲ PRETENZIJOS.

KLAIPĖDOS SOCIALISTAI DĖTŲSI PRIE LIETUVOS

TURĖSIME "ELTOS" ŽINIŲ.

Lenkai Įsikiša į Taikimąsi Latvių su Lietuviais.

LIETUVOS ŽINIOS.

LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETAS SUTIKO VESTI DERYBOS BRUKSELYJ.

Kovo 12 dieną gautas yra toksai "Eltos" kablegramas, pasiųstas kovo 11 dieną:

"Kovo 9, Ministerių Kabinetas nutarė priimti propoziciją tiesioginių derybų Bruksely (Bruselyje) ir del laikinosios padėties, sudaromos laukiant Brukselio derybų rezultatų. Vyriausybė padarys savo pastebėjimus. Taškas. Klaipėdos krašto nepriklausomų socialistų konferencija nusprendė, kad Aukščiausioji Taryba greičiau išspęstų Klaipėdos likimą, priskiriant Lietuvai. **Elta."**

Iš priežasties šių derybų, kaikurie Amerikos laikraščiai jau yra padarę griežtas savo išvadas. Tačiau visas klausimas yra gana painus ir daryti kokias nors skubotas išvadas butų rizikinga.

Prie šios progos galima priminti naują politikos įvykį, tai padarytą kovo 9 dieną pasikelbimą Baltgudijos, kaipo nepriklausomos respublikos su savo sostine Vitebske arba Minske. Mėnesinis žurnalas "Current History" paduoda žinių, jog Lietuvos valdžia dar prieš kelius mėnesius buk buvusi su Baltgudžiais susitariusi toje prasmėje, jog baltgudžiai pripažįsta Lietuvos rubežius, kurie buvo su Rusija nustatyti, ir buk yra prisižadėję patarti Vilniaus apskrities žmonėms balsuoti už Lietuvą, jeigu butų daromas plebiscitas.

Buk dėlei tos priežasties lenkams nebuvo kitos išeities, kaip nuo plebiscito atsisakyti. Visas lenkų apimtas koridorius tarp Lietuvos ir Rusijos yra juk grynai bažlgudžių kraštas ir todel lenkams reikėtų iš to koridoro kraustytis. Nežinia ant kiek stipri bus pati Baltgudija, bet atsiradimas ant eikšties šios naujos respublikos sudaro visai naują padėtį, kuri gali pakeisti ir visus dedamus plianus ant tiesioginių derybų lietuvių ir lenkų, kurios dar už mėnesio žadama daryti Belgijos sotinėje Bruselyje.

Lietuvos Informacijų Biuras.
Kovo 12, 1921.

NAUJOS LENKIJOS PRETENZIJOS.

Kaip žinoma, išlyginimui sienos tarp Lietuvos ir Latvijos abi valstybi yra sudarusios tam tikrą ginčų išrišimui arba abritražo komisiją ir sutikusios pavesti šioj komisijoje pirmininkavimą anglui prof. Simpsonui.

Kaip matyti iš užsienio Ministerio d-ro J. Purickio kalbos Steig. Seme sausio 17 dieną, šios komisjos darbai eina pasekmingai ir Lietuva pilnai pasitikėdama prof. Simpsono bešališkumui ir objektingumui, ramiai laukia šios komisijos darbų užbaigimo Kaip girdėtis, ir Palangos ir Mažeikių srities ginčai jau tapo aptarti ir komisija jau svarstanti platesnį klausimą Ilukštos kraštą. Lietuviams didžiai svarbu turėti prieigą prie Dauguvos. Be to nieks neužginčyja, jog Ilukštos srityje nuo senų-senovės gyvena lietuviai ir kad jų skaičius išneša nemažiau 30 nuošimčių visų gyventojų. Galima prisiminti, jog Ilukštoje ar Gryvoje lietuviai rengdavo pirmuosius savo teatrus, kuomet buvo dar negalima gauti leidimas šiems spektakliams buv. Kauno gubernijoje.

Einant laimingai šioms derybom, pradėjo kištis lenkai. Kovo 5 dieną Lietuvos Atstovybė yra gavusi nuo Balučio iš Kauno tokį kablegramą:

"Lenkų atstovas Rygoje padavė notą arbitražo pirmininkui profesoriui Simpsonui, pareiškimą Lenkijos pretenzijas prie Ilukštos krašto, tuomi apsunkinanti lietuvių - latvių susitaikinimą. **Balutis."**

Su tokia savo nota lenkai atidengė savo kortas ir prieš latvius. Lenkams rupi užgrobti Polskie Inflanty ir parvežti juos nuo latvių. Tokiu savo darbu lenkai privers latvius dar širdingiau dėtis su lietuviais. Tad mums gerai.

Lietuvos Informacijų Biuras.

VIETON PLEBISCITO SIUNČIAMOS DELEGACIJOS.

Nepasitikėdami, kad Vilnių galėtų laimėti plebiscito keliu, lenkai pradėjo siuntinėti į Tautų Sąjungą savo delegacijas, kurios prašo prijungti Vilnių prie Lenkijos.

Kovo 4 dieną iš Kauno gautas yra toksai kablegramas:

"Lekai pasiuntė Paryžiun į Tautų Sąjungos Tarybos Konferenciją Vilniaus miesto Tarybos delegaciją prašyti Vilniaus prijungimo Lenkijon. Vilniaus lietuviai, baltgudžiai ir žydai formaliai prieš tai užprotestavo. **Balutis."**

Vilniaus miesto taryba, arba rusų laikais miesto duma visados buvo lenkystės tvirtovė. Vilniaus miesto savivaldybės įstatai teleisdavo balsuoti tik tiems gyventojams, kurie arba turi nejudinamąjį mieste turtą (namus, plecius), arba kurie užsiima kokia stambesne prekyba. Be to žydai neturėjo teisės dalyvauti rinkimuose, ir trįs žydų atstovai buvo pačios valdžios paskiriami.

Kadangi į Vilnių yra susispietę buvusieji lenkų dvarininkai, kurie nustoję savo dvarų išsigalėjo tai ten kokį namą nusipirko, ar tai užvesti kokią prekybą, tai dauguma šių balsuotojų susidėdavo iš lenkų. Ir todel rusų laikais ant viso miesto dumos narių apie 50 žmonių lenkams priderėjo daugiau 30 balsų, o lietuviams, baltgudžiams, rusams ir žydams tepatekdavo vos tik po kelias vietas.

Tokiu budu rusų laikais miesto duma buvo visados lenkystės tvirtovė ir tokia ji pasiliko ir Želigowskio kariuomenei Vilniuje užsigyvenus. Lenkai niekuomet netiko prisileisti visuotinojo, lygaus, slapto ir betarpio balsavimo prie miesto tarybos rinkimų, nes tuomet jie niekuomet nebutų gavę daugumos atstovų.

Taigi tokia paprastai vadinama "kamieničnikų" miesto taryba šiandien ir kelia balsą apie Vilniaus prijungimą prie Lenkijos. Suprantama, jog ji neturi teisės kalbėti visų gyventojų vardu, nes didžiausioji miesto gyventojų dauguma, kaip buitų samdytojai, amatninkai ir įvairių rušių darbininkai šiuose rinkimuose nedalyvauja. Be to vieno miesto gyventojai neturi jau jokios teisės kalbėti vardan viso krašto gyventojų, kaip tat yra pripratę kalbėti Vilniaus miesto dumininkai.

Lietuvos Informacijų Biuras.
Kovo 7, 1921.

PIRMASAI SĄVAITINIS "ELTOS" BULETINAS.

Lietuvos Atstovybės Informacijų Biuras yra susitaręs su Lietuvos Telegramų Agentura, "Elta," idant kas sąvaitė butų prisiunčiama svarbesnių žinių, maždaug iki šimto žodžių, neskaitant jau žinių, kurios iki šiol buvo prisiunčiamos Amerikos spaudai iš Politinio Departamento. Kaip iki šiol buvo daroma, visos šios žinios bus išsiuntinėjamos visiems Amerikos lietuvių laikraščiams be jokio ypatingo atlyginimo. Suprantama, jog iš antros pusės ir nuo Amerikos laikraštininkų laukiamas bendradarbiavimas: butų geistina, idant laikraščiuose nebutų talpinamos neretai musų priešų paleidžiamos žinios, nebutų daromos iš mažo kokio fakto plačiausios išvados ir kokie nors nepamatuoti spėjimai apie visą Lietuvos Valstybės kuriamą darbą. Jeigu butų laikraštininkų kuomet nors dėlei kokių nors atsitikimų atsiklausta, tai Lietuvos Informacijų Biuras mielu noru pasidalintų visomis informacijoms, kurios tik bus jo žinioje.

Pirmasai biuletinis tokio turinio:

"Vilniuje likviduota Želigowskio įkurta Valstybės kontrolė. Vilniuje persekiojama lietuvių spada. "Wileskij kurjer" lietuvių krypsnio, nubaustas 50,-000 markių. Lenkijos okupuotuose kraštuose ukininkai sukila prieš Želigowskį, reikalaudami maisto vieton propagandos literaturos. Ambasadorių Konferencija instruktuoja Prancuzijos viršininkus Klaipėdoje daryti sutartis su lietuviais del Lietuvos ir Klaipėdos muitō sienų panaikinimo ir nukelimo jos Nemuno ir juros linijon. Lietuvos Seimas priėmė Finansų ir Švietimo ir svarsto užsienių ministerijos esatus. Vilniuje prasideda Mokslo Draugijos Aukštuose Kursuose trečioji paskaitų serija. Skaitys Basanavičius, Mykolas ir Viktoras Biržiškos kun. Reinys, advokatas Vrublevskis ir Gudas Hareckis. Vilniuje pradėjo eiti "Litva" laikraštis rusų kalba Biržiškos redaguojamas. **Elta."**

Lietuvos Informacijų Biuras.
Kovo 8, 1921.

"ELTOS" ŽINIOS.

"Steigiamasis Seimas, išklausęs Užsienių Reikalų Ministerio pranešimą, randa, kad Ministerių Kabineto vedamoji užsienio politika atatinka gyviems Lietuvos Respublikos reikalams, ir eina kitų dienos darbų dirbti."

Kaunas, II. 7. P. Balutis Politikos Departamento Direktorius, yra gavęs Vyriausybės pasiulymą pasiimti Lietuvos atstovybę Londone. P. Balutis dar nėra davęs savo sutikimo.

Raseiniai, II. 7. Musų korespondento pranešimu, š. m. vasario 2 d. įvyo skaitlingas įvairių apskrites savivaldybių, visuomenės ir vyriausybės įstaigų atstovų suvažiavimas Laisvės paskolos realizavimo klausimu. Pranešimai apie apskrites ir vietos Gynimo Komitetų darbuotę suvažiavimą Kaune truko gana ilgai. Vėliau paskirstyta miestais ir valsčiais Raseinių apskričiui atatikusi šešių milijonų paskolos dalis, nustatyta valsčiaus susirinkimams laikas (ligi vasario 15 d.), peržiurėta technikinė realizavimo dalis ir su kai-kuriomis pataisomis (pavedus smulkmenas sutvarkyti Apskrities Gynimo Komitetui) priimta. Senam Apskrites Gynimo Komitetui atsisakius, išrinktas naujas iš septynių asmenų: Gudausko, apskr. viršininko, Stankaičio, milicijos Vado, Gėčiaus, Gimnazijos mokyt., Jakubausko, Žėmės Ukio mokyklos vedėjo, Čerkeliuno, Miškų Urėdo, Rimkos ir Elzbergo, Apskrites Valdybos narių. Politikos klausimu išnešta ši nezoliucija:

"Raseinių Apskrities Gynimo Komiteto, Apskrites ir valsčių Tarybų pirmininkų, valsčių viršaičių, organizacijų ir įstaigų atstovų Valstybės paskolos realizavimo klausimu susirinkimas, išklausęs pranešimą apie Santarvės pripažinimą dviejų Pabaljurio Valstybių (Latvių ir Estų) ir tuo pačiu metu atmetimą Lietuvos, reiškia didžiausio pasipiktinimo Santarvės nusistatymui ir prašo Steig. Seimo ir Ministerių Kabinetą aukštai nešti Lietuvos laisvės vėliavą ir jieškoti naujų kelių Lietuvos valstybės Nepriklausomybei išlaikyti — geriau žuti garbingai, tik nelikti vergais."

Telšiai, II. 7. Eltos koresponto pranešimu, vasario 3 d. Telšiuose, Augustauskio name, atidaryta Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovės Sankrova.

Ryga, II. 7. "Segodnia" savo vedamajam straipsnyje "Dar vienas de jure" rašo:

"Butų naivu matyti, kad Paderevskio atsistatydinimas atly-

(Seka ant 4 pusl.).

Lietuvos Valstiečių ir Liaudininkų žodis Amerikiečiams

LAIŠKAS p. ŠLEŽEVIČIAUS RANKA RAŠYTAS, ATSIŲSTAS PER p. KASTANTĄ NORKŲ.

"Daktarui Alseikai, per Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą, South Boston, Mass. Iškilmingai su pakilimu dvasios apvaikščiojome Vasario 16 — Lietuvos Nepriklausomybės šventę ir atsiliepiame į Amerikos lietuvius dalindamiesi įspudžiu ir trokšdami užuojautos. Ententė atidėjo Lietuvos pripažinimą de jure, prie to atidėjimo nemaža prisidėjo ir lenkai. Mes liaudininkai, Valstiečių Sąjunga visuomet remiamės savo liaudimi todel ir šį kartą nenusiminėme. Buvo laikai, kada nei vieno kareivio Lietuva neturėjo, kada šalyje viešpatavo vokiečiai, o ententės valstybės nenorėjo musų atstovų pas save įsileisti. Pasitikėdami savim nenuleidome rankų griebėmės stipro organizacinio darbo ir šiandien turime tiek pajiegos, kad ginklu atsigynėme nuo bolševikų ir narsiai atrėmėm galingą skaitlingos lenkų kariuomenės puolimą, sumušdami želigovskį ties Giedraičiais, Širvintais. Ententė mums nepadėjo nei pinigais nei ginklais. Tautos Lyga nori užmesti plebiscitą musų sostinei Vilniui. Principiniai nieko neturėdami prieš plebiscitą r budami tikri plebiscitą laimėti, Lietuvos liaudis negali sutikti ir niekad nesutiks, kad plebiscitas butų daromas musų sostinėje Vilniuje. Lietuvos liaudis pradėjusi kovą del savo nepriklausomybės nesiliaus kovojusi iki nebus visai nepriklausoma valstybė. Kiek nebutų dar bandymų mus pavergti — visi tie bandymai nueis niekais ir niekas iš musų širdies neišraus nepriklausomybės troškimo, kaip niekais nuėjo ir nueina visi norai ir bandymai išrauti nepriklausomybę iš tokių Europos tautų, kaip yra čeko - slovakai, belgai, serbai ir kitos. Musų liaudies atsakymas į pripažinimo de jure atidėjimą yra dar karštesnis, dar didesnis pasiryžimas visa padėti tėvynės aukurui — savo turtą ir gyvastį, — bet nepriklausomybę laimėti. Mes tą nepriklausomybę butinai laimėsime, nes to karštai ir griežtai norime. Taigi, mes, liaudininkai ir Valstiečių Sąjunga, atstovaudami plačiasias darbo žmonių minias, kurios ant savo pečių nešė ir tebeneša visą kovos naštos sunkumą del nepriklausomybės, ir toliaus pasiryžęs iki paskutinės kovoti ir laimėti nepriklausomybę, kreipiamės į jus lietuviai, amerikiečiai, musų tėvai, broliai, sunai, sesers ir dukters ir kviečiame draug su mumis įtemti visas morales, dvasines ir materiales pajiegas tolimesnei kovai už Lietuvos nepriklausomybę.

Taigi pakelkite broliai savo galingą balsą reikalaudami vardan tautų apsisprendimo teisės, per mitingus, susirinkimus ir prie kiekvienos progos, kad Amerikos Valstybė pripažintų Lietuvos nepriklausomybę ir remtų mus kovoj su lenkų imperializmu. Pirkite Lietuvos valstybės bonus, nes tuo padėsite musų kariuomenei atremti lenkus gruobionius. Dėkite aukų ir visokiais kitais budais šelpkite liaudininkus ir Valstiečių Sąjungą Lietuvoje, jų kovoje del Vilniaus ir visos Rytų Lietuvos.

Lietuvos Vastiečių Sąjungos ir liaudininkų Steigiamojo Seimo frakcijos blokas.

Lai gyvuoja Lietuvos nepriklausomybė. Lai gyvuoja Lietuvos sostinė Vilnius! Lai gyvuoja Rytų Lietuva, sujungta su visa vakarų Lietuva į vieną valstybinį kuną! Lai gyvuoja visos musų liaudies, ar ji gyvena Lietuvoje ar Amerikoje, griežtas pasiryžimas ir kova iki galo del Lietuvos nepriklausomybės.

Lietuvos Valstiečių Sąjungos ir Liaudininkų Steigiamojo Seimo frakcijų blokas. Pirmininkai.
M. ŠLEŽEVIČIUS, DR. STAUGAITIS.

P. S. — Laiškai buvo siųsti Sandaros adresu, o įgaliojimą ir platų atsakymą nugabeno pil. Jankauskas. Nesiriškite Amerikoje, nes busite Vilniaus srityje labai reikalingas. Likite kol galėsite rinkti lėšas Vilniaus atvadavimui ir "Varpo" reikalams. Pranešimus darykite, koki jums rodysis reikalingi, kuodaugiausia. Žmonai pinigai įteikti, rupinamės jąja, bukite ramųs. Gauti 124.500 ir 78,500 auksinų. FEL. BORTKEVIČIENĖ.

A. L. T. S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ĮSTOJO Į A. L. T. SANDARĄ.

Prie 5 kp., Baltimore, Md.:
Vladas Rymas.

Prie 6 kp., Silver Creek, Pa.:
Antanas Vabuolas, Antanas Kamčiauskas, Antanas Šiuliauskas.

Prie 35 kp., Racine, Wis.:
Benediktas Aleošas.

Prie 43 kp., Pittsburgh, Pa.:
Steponas Petrikis, Juozas Ralys, Povilas Jarmoška, Jonas Plukis.

Prie 59 kp., Thompsonville, Conn.:
Petras Dzikavičius.

NAUJA KUOPA.

Gerb. A. J. Gotautui bevažinėjant su prakalbų maršrutu po Pennsylvanjos valstiją, 7 d. kovo prakalbose McAdoo, Pa. likos sutverta nauja A. L. T. Sandaros kuopa, kuriai numeris duotas 28. Prie šios naujos 28 kp. prisirašė sekanti Tėvynainiai: Ignas Steponavičius, Jurgis Milius, Vincas Laubutis, Antanas Daugėla, Jonas Milius, Juozas Matonis, Antanas Blažys, Vincas Šunskis, Anelė Skurpstunienė, Anelė Raižienė, Anelė Daugelienė, Marė Stalgaitienė, Agota Šunskienė, Ona Barauskienė, Ona Matonienė, Izabelė Kamenienė. Viso 16 narių. Naujos kuopos valdyba susideda sekančiai: Pirmniinkas — Juozas Matonis, Fin. ir užr. rašt. — Vincas Laubutis, kasierius — Ona Baranauskienė, maršalka— Anelė Skurpstunienė.

Pilnai galima pasitikėti naujos kuopos pasekmingu gyvavimu, kadangi tarpe narių yra lygiai moterų, kaip ir vyrų, tokiu budu bus energingas veikimas ir greitu laiku naujoji kuopa išbujos narių skaitliumi iki aukščiausio laipsnio.

SANDARIEČIAI!

Štai susilaukėm naują, gan skaitlingą vienminčių - tėvynainių burelį,kurie brangindami demokratijos idealą stojo į sandariečius,kad sykiu su mumis dirbti šventą tėvynės darbą link atgimusios laisvos Lietuvos. Šisai naujas skaitlingas burelis, stodamas į musų eiles parodo,jog amerikiečiai lietuviai suprato musų darbus ir moka juos apvertinti.

Nors įvairus parazitai deda visas pastangas, kad kolabiausiai apšmeižti sandariečius, ir tuomi nedaleisti lietuviams stoti į musų eiles, vienok tie jų šmeižtai turi tokią reikšmę, kaip žirniai beriami į sieną, nes šiandie kiekvienas lietuvys protauja ir supranta, kas teisingą darbą dirba, kas vaduojasi visokiomis viliugystėmis. Taigi, sandariečiai, kaip dirbome, taip ir dirbkime tą šventą Tėvynės darbą, su naujomis prie musų prisidedančioms jiegomis. Kas-kartas galėsime daug daugiau pagelbėti savo laisvai Tėvynei.

SVEČIAS.

Šią sąvaitę "Sandaros" red. ir adm. atlankė gerb. J. W. Liutkauskas, Lietuvos Piliečių Sąjungos centro pirmininkas, kuris per pareitą sąvaitę važinėjo su prakalbų maršrutu po Mass. valstiją L. P. S. reikaluose. Atlankydamas adm. paklojo dešimtinę, kaipo auką Sandaros reikalams. Linksma butų sulaukti daugiau tokių svečių.

K. J. PAULAUSKAS,
A. L. T. Sandaros sekr.-adm.

DR. ALSEIKA IR SANDARIEČIAI.

Gal mažai yra Amerikoje lietuvių, kurie pilnai moka apvertinti daktaro Alseikos darbą. Dr. Alseika pribuvo Amerikon su vienu iš svarbiausių reikalų, del kurių Lietuvai grėsia pavojus ne tik dabar, bet ir ateityje.

Viena, jis renka aukas atvadavimui Vilniaus iš lenkų "žulikausko" nagų, o, antra parduoda šėrus "Varpo" Bendrovės. Kas yra lietuviu, tas turėtų aukuoti nors 3-jių dienų darbo uždarbį tam, kad Vilnius neliktų judošiškuose lenkų naguose. Be pinigų negalima užlaikyti kareivių, negalima reaguoti lenkų skleidžiamų propagandų ir negalima iškelti Vilniaus klausymas pasaulyje. Tad čion aišku, kodel kiekvienas sandarietis privalėtų aukuoti Dr. Alseikai.

Antra, Lietuvoje atsidarė šimtai augštesnių mokyklų, daugybė žemesnių kursų, ir yra manoma tuo atidaryti Universitetas. Visos šios įstaigos jaučia trukumą knygų, rankvedžių ir abelnos literaturos. O kad sutikus šį trukumą, yra neatbutinai reikalinga didelė spaustuvė ir šiokistokis atlyginimas rašėjams, vertėjams ir spaustuvės darbininkams. O be knygų, be mokslainių, be lavinto jaunimo šalis negali buti laisva. Ji visados yra ant prapultiės kranto. Jos visuomenę gali tuo suklaidinti demogogai, gali juos paversti į vergus, žadėdami atlyginimus po mirčiai, gali su jais savarankiškai elgties. Bet su mokyta tauta niekas to neišdrįstų, nes tuo rastų atramą, kiektesnę už pliena.

Tad, kad palaikius Lietuvos garbę, kad užtikrinus jai geresnę ateitį, kad apsaugojus jos laisvę, kiekvienas sandarietis ir sandarietė aukuokite patys, kitus raginkite, rengkite Dr. Alseikai prakalbas, pirkite "Varpo" akcijas ir platinkite jo šventą darbą. Kam rupi Lietuva ir jos ateitis, lai išgirsta Dr. Alseiką, o supras svarbą jo čion atvykimo.

P. J. ŽURIS,
A. L. T. Sandaros pirmininkas.

Iš A.L.T.S. Kp. Veikimo.

MAHANOY CITY, PA.

Kovo 27 musų mieste įvyko A. L. T. S. 3 kp. prakalbos. Kalbėtojas buvo A. J. Gotautas iš Boston, Mass. Plačiai apibriežė Lietuvos praeities ir dabartinį stovį. Nurodė, kad A. L. T. Sandara gana didelį darbą atliko kaslink Lietuvos.

Del lietaus žmonių susirinko neperdaugiausia. Prisirašė apie keletas narių. Petraukoje buvo pardavinėjami A. L. T. S. principai, kuriuos žmonės noriai pirko. Po prakalbų turėjo kuopos nariai pasitarimą kaslink platesnio veikimo. Sandaros spaustuvės morgidžiaus atmokėjimui turėti trumpoję ateityje susirinkimą ir sudėti keletą šimtų. Dr-gas Kaspera įteikė dešimtinę, kaipo bombą morgidžiaus atmokėjimui.

Kovo 30 turės puikų balių, kur manoma turėti geros pasekmės. Tad visi vietos ir apielinkės lietuviai, nepamirškite.

Tautietis.

SHENANDOAH, PA.

Sužinojus, kad lankosi gerb. A. J. Gotautas, tapo surengta ir musų kolionijoje prakalbos, kurios įvyko kovo 28 d., š. m. Prakalbas surengė A. L. T. S. 21 kp. Kalbėtojas gana energingas ir tikras darbuotojas tautos labui. Savo kalboje gana puikiai nupiešė Lietuvos padėtį. Taip-gi nepamiršo pabriežti L. Misijos nuveiktus didelius darbus musų Tėvynei. Pasakė ir apie musų partijų nuveiktus darbus. Iš kalbos, pamatuotos tikrais faktais, pasirodė, kad vientik sandariečiai energingiausiai dirbo tautos labui. Malonu yra, kad jaunas dar vyras pil. Gotautas taip šventai dirba Tėvynei Lietuvai. Taip-gi sujudino vietos sandariečius, kurie margidžių subombardavimui sudėjo šešiasdešimts dolerių, kiti neturėdami prie savęs pinigų prisižadėjo prisiustį centran. Bravo, Shenandoah sandariečiai! Nutarta turėti balių po velykų.

Linkėtina gerb. Gotautui geros kloties veikime Pennsylvanijos valstijoje.

Sandarietis.

WORCESTERIO SANDARIEČIŲ DOMAI.

Gerb. Draugai Sandariečiai!

Aš noriu atkreipti jusų domę į musų organizacijos reikalus, kuriais mes visi lygiai privalome rupintis, jeigu norime, kad musų organizacija gyvuotų ir bujotų. Kadangi pereito mėn. susirinkimas neįvyko, ir nors butų gėda prisipažinti, kad musų nariai nesilanko į susirinkimus, bet ir nutylėti negalima. Nemanykite, draugai, kad kuopos komitetas be jusų prisidėjimo gali palaikyti kuopos exzistaciją ar nuveikti didelius darbus organizacijos labui, ne! To negalit laukti. Visų musų užduotis, rupinties organizacijos gerove. Todėlei gerb. nariai, kviečiu jus butinai lankyti susirinkimus, ir tik tuomet galėsime matyti progresą musų organizacijoje, tik tada musų organizacija bujos, kuomet mes visi busime užinteresuoti jos reikalų atlikimu. Matydamas tą musų narių apsileidimą, skaitau sau už pareigą visiems nariams pareikšti, kad atkreiptumėte daugiau domės, ir kad ateityje visi išvien darbuotumės. Su pagarba,

16-tos kp. pirm.,
V. M. Čekanauskas,

McADOO, PA.

Nors šiame miestelyje mažai lietuvių ir retai yra surengiamos prakalbos, bet lietuviai nuo kitų kolionijų neatsilieka veikime. Kovo 7 d. buvo surengtos prakalbos A. J. Gotautui iš Boston, Mass., Columbia Hall, t. y. p. Matonio salėje. Kalbėtojas puikiai nupiešė Lietuvos padėtį ir nurodė Lietuvos priešus. Taipgi apibriežė trumpais žodžiais, kas tai yra A. L. T. Sandara. Susirinkusiems A. J. Gotauto kalba labai patiko, nes kalbėjo taktiškai ir paremdamas faktais. Po prakalbų liko sutverta A. L. T. Sandaros kuopa iš 16 narių. Prisirašė kaip vyrai taip ir moterys. Visi pasirįžę veikti, kad padidinus kuopą ir praskleidus tarp vietos ir apielinkės lietuvių demokratijos idėją. **Maineris.**

Susirinkimai.

BALTIMORE, MD.

A. L. T. Sandaros 5-tos kuopos įvyks mėnesinis susirinkimas kovo 25, 7:30 val. vakare, L. A. A. Kliubo kambariuose, 539 Columbia Ave. Visi nariai neatbutinai turite ateiti į susirinkimą, užsimokėti savo mokestis ir gausite visi naujas mokesčių knygeles. Ateidami nepamirškite ir naujų narių atsivesti. Bele, da yra labai daug svarbių reikalų, kuriuos turėsime apkalbėti. **P. Jaras.**

TĖV. MYL. D. REIKALAI

N.A. TMD. KUOPŲ ATYDŽIAI.

Kuomet TMD. Centro valdyba deda pastangas, kad pakelti T. M. D. ir žinodami, kad finansai T. M. D. menki, vienok Cent. Vald. jau sugebėjo nariams po knygą suteikti, butent "Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje." Nėra abejonės, kad ši knyga nariams netik pageidaujama, bet galima sakyti neatbutinai reikalinga perskaityti - susipažinti iš praeities su "brolių" krikščionių lenkų darbais Lietuvoje. Beto Cent. Vald. jau ruošia spaudon du veikalus:"Psichologijos rankvedys" ir "Lenkų sąmokslai Lietuvoje," bet turime žinoti, kad Cent. Vald. be paramos pačių kuopų bei narių ir gi daug negali nuveikti, nes knygos viena po kitai leisti su biskiu pinigų negalima, Todel T. M. D. kuopos padėkime Cent. Valdybai leisti knygas, o mums prigelbėti Cent. Valdybai visai nesunku, tik pasimokėkim patys pilnai ir už šiuos metus ir tik nesigailėkim karts nuo karto daryti agitaciją naujų narių prirašyti. Ypatingai Naujosios Angl. TMD. apskričio kuopos, kurios praėjusius kelis metus gana darbščios buvo, turi ir toliau darbą varyti. Rodos bus neprošalį tarti ir apie Naujosios Angl. TMD. apskričio suvažiavimą. Nors pereitais 1920 m., 13 d. birželio Norwoode atsibuvęs N. Angl. TMD. apskr. suvažiavimas nebuvo skaitlingas, tai gal but tik delto, kad senoji Cent. Valdyba ponavo draugijoje, o netarnavo draugijos nariams, bet dabar matant naują Cent. Valdybą darbuojantis, beabejonės visos N. Angl. kuopos imsis už darbo. Ir kad musų darbas butų pasekmingesnis prašome visų Naujosios Angl. T. M. D. kuopų apsvarstyti, ar reikalinga dabar šaukti Naujosios Angl. TMD. apskr. kuopų suvažiavimai, ar ne Pereitas N. A. apskr. suvažiavimas nutarė sekantį suvažiavimą šaukti So. Boston'e, todel So. Boston'e ir bus šaukiamas, jei kuopos suvažiavimui pritars. Kad suvažiavimo klausimas ilgai nesitęstų prašome kuopų ik 1 d. balandžio prisiųsti savo nutarimus apskr. sekretoriui Juozui Pašakarniui, 1100 Washington St., Norwood, Mass. Taipgi kuopos turi žinoti, kad reikia į apskr. pasimokėti nuo nario po 10 centų. Tikimės, kad gerb. kuopos pradės didesnį darbą dirbti ir pritars apskričio suvažiavimui ir visos bus prisirengusios dalyvauti suvažiavime. O mes gavę kuopų pritarimą tuo šauksime suvažiavimą. **Naujosios Angl. TMD. Apskričio aVldybos pirmininkas JONAS PĖŽA, Sekretorius JUOZAS PAŠAKARNIS, 1100 Washington St., Norwood, Mass.**

PRIERAŠAS. N. A. TMD. apskričio pirmininko ir sekretoriaus pagirtinas atsišaukimas ir manome, kad visos kuopos pritars. Tegu tik apskričio valdyba pasirupina vieta ir laiku.

Dabar jau netrukus bus siuntinėjamos TMD. nariams knygos. Bus kuopų susirnkimai. Reikalinga, kad pakiltų kuopose upas, kad TMD. pastatyti ant tvirtai kojų ir kad Draugija galėtų duoti daugiausia naujų knygų. **Red.**

ROCHESTER, N. Y.

T. M. D. 52 kp. Pradeda Budėti.

Per ištisus metus nebuvo laikytas susirinkimas, bet vasario 25 d. susirinko keletas narių. Nors kuopos valdyba stengėsi sušaukti apie keliatą sykių, bet dėlei narių nerangumo negalėjo įvykinti susirinkimo. Reikėtų T. M. D. nariams gerai įsidėmėti, kad apšvieta tai brangiausias dalykas žmonijai ir tautai. Patarlė sako: "Kas su kardu kariauja, tas nuo kardo žųsta," bet kas apšvietą skleidžia, tas liekasi nemirštančiu..."

Susirinkimas nutarė surengti prakalbas naudai TMD. Tapo peržiurėtos TMD. 52 kp. knygos, ir atrasta, kad kuopa gana turtinga: kasoje yra geležinio kapitalo $55.00, taipgi yra knygų vertės keliolikos dol. Atgal keli metai TMD. 52 kp. paaukojo didelį knygyną Gedimino draugijai, kurią dabar bolševikai pavaldė, ir dabar TMD. 52 kp. nariai laikomi buržujais ir negauna progos nei pamatyti to knygyno.

Paukštelis.

CLINTON, IND.

T. M. D. Reikaluose.

Čionai darbuojanties keliems veiklesniams tautiečiam tapo atgaivinta TMD. 53 kp. Pradėjus centrui veikti ir išleisti daugiau knygų, ir mes pradėjome judėti ir manome pradėti energingai veikti, kad ir turime trukdymų iš musų komunistų pusės, bet jau žmonės pradeda suprasti jų darbus ir pažįsta tuos želigowskio klapčiukus, ir rimtesni žmonės pradeda šalinties nuo tų vilkų avies kailyje ir tveriasi už naudingesnių Tėvynės darbų. Pirmiau musų kolionija buvo pavirtus į tikrą komunistų metropolį, o dar pradėjo viskas smukti iš jų rankų, ir mes tikri Lietuvos sunųs, turime užimti prakilnų Tėvynės darbą. Sujudus veikti, atgaivinome TMD. 53 kp. iš 7 narių. Tveriasi L. G. D.. Joje surinkome apie $150.00 L. Šauliams, nepaisydami jokių 20 amžiaus išgamų, stojančių mums skersai kelio. Darbas eina pirmyn.

Jonas Skinderis,
TMD. 53 kp. pirmininkas.

KENOSHA, WIS.

TMD. 119 kp. Stovis.

Vasario 1, 1921 m. buvo susirinkimas. Atsilankė tik 9 nariai, ir tie patys atsisakė mokėti. Kuopa dar turėjo $12.00 pinigų, 130 egzempliarių knygų — nutarta visą kuopos turtą padėti pas draugą Kaz. Brazevičių. Jeigu kas norėtų užsimokėti, tai daduos drg. K. B., o ansai pasiųs į centrą, arba jei atsiras tokių, kurie norėtų atgaivinti kp., tai viskas bus gatava. Nutarta knygų po vieną egz. duotį į Simmons knygyną, o kitas pasiųsti į Lietuvą, kaip tik bus pagima. Per visus metus niekas nemokėjo už 1920 metus. Išvažiuojant draugui K. Bracevičiui ant ukės į Floridą, aš paėmiau savo globon, norėjau atgaivinti kuopą, atsišaukiau per laikraščius, siuntinėjau atvirutes, paskirdamas dieną ir vietą susirinkimui, bet kaip niekas neatsilanko, taip neatsilanko. Vaikščiojau per stubas, vos tik 7 narius gavau, kurie užsimokėjo. Tų narių mokesčius prisiunčiau centro sekretoriui. Mes neatkreipiam atydos į tą, kad mes kaip kur paleidžiam ne dolerį, bet ir kelis, visai ant niekų, o kada reikia užsimokėti, kur nauda netik mums, bet ir visai musų tautai, tai mes neturim iš ko.

Likusias knygas, 92 egz. atidaviau "Birutės" draugijos knygų siuntimo komitetui, A. Kvedarui, kad pasiųstų į Lietuvą, nes "Birutės" draugija yra nutarusi apmokėti siuntimo lėšas.

Juozas Kasputis.

LIETUVOS PILIEČIŲ SĄJUNGOS ATSIŠAUKIMAS.

(Pabaiga).

Ypač daug skriaudų ir nelaimių pridarė mums lenkai, kurie kelinti jau metai žudo Lietuvos pakraščių gyventojus. Del lenkų nedorai užmesto karo netekom daugybės Lietuvos piliečių; del lenkų provokacijos vėl netekom musų Vilniaus ir Lietuvos dalies, kurią trumpam laikui buvom iš vergijos atvadavę.

Daug buvo sunkių Lietuvai valandų, kada rodos, nebėra užtarytojo nei draugo. Įvairųs pasaulio lygybės ir teisybės obalsių skelbėjai dar ir dar kartą mus nuvylė. Išmokom pasitikėti tik vien savo pajėgomis ir laukti tik to, ką savo aukomis ir krauju iškovosime. Tose valandose vienintėlė paguoda ir paspirtis buvo musų broliai Amerikos lietuviai. Jie visą laiką gyveno su savo tikrąja Motina-Lietuva, vienu gyvenimu, jie neišsižadėjo savo Tėvynės sunkiose jai valandose, jie daug su mumis džiaugės Tėvynės laimėjimais, draug su mums kentėjo jos vargus, protestuoja del daromų jai skriaudų,galingai reikalauja Lietuvai teisybės.

Gausingos aukos, plaukiančios iš anapus vandenyno drauge su broliškais stiprinimo ir užuojautos žodžiais, tai buvo vienintėlis musų medžiaginės ir moralės paspirties šaltinis. Tatai pridavė mums drąsos, pasiryžimo ir ištvermės.

Šiandien į musų gynimosi kovą įsikišo Tautų Sąjunga... ir lygiai kaip pernai jie buvo užsistoję Bermontą, taip dabar sutrukdė mums išnaudoti pergalės po Širvintais ir Giedraičiais vaisius. Dar vienas užsimojimas ir butume išmušę nuožmius svečius iš Gedimino kalno.

Nors šiandien tarpininkaujant T. S. Kontrolės Komisijai padarytos neva paliaubos, vedamos su lenkais naujos derybos, — vienok visa tai neduoda mažiausio leido, kad lenkai, nutaikę momentą, vėl nestvers mus už gerklės. Nežiurėdami savo pasižadėjimų ir sutarčių bei Kontrolės Komisijos guarantijų, jie vis koncentruoja musų pasienyje pajiegas ir iš pasalų užpuolę, ligi paskutinės išplėšė Varėnos miestą...

Taigi musų žutbutinė kova toli gražu dar nebaigta. Štai kovai dar nematom galo. Mes organizuosimės ir ginkluosimės, kiek tik musų pajiegos leis. Mes kiekvieną Lietuvos bakužę paversim į tvirtovę, kurioje atsibastęs laisvės priešas sutiks kulkų!

Apginti Tėvynę nuo mirtino priešo visiems ateinantiems amžiams, tai nėra vienos dienos darbas, tai yra kova ištisų gentkarčių. Mes pasiryžę ištverti, kiek tik iš musų ši kova reikalaus. Mes aukosime visą, kad atlaikius šalies laisvę, kuria pamylėjom labiau už gyvybę. Daug jau musų draugų karžygių lenkai barbariškai nužudė. Bet tatai nekenkia sparčiai augti skaitlingiems naujiems Šaulių buriams, pasiryžusiems kas valanda eiti savo kariuomenei į talką.

Taigi duosni musų brolių amerikiečių pagelba šiandien mums labai ir labai reikalinga.

Bendromis pajiegomis, kas krauju ir gyvybe, kas savo užprakaituotu skatiku pastatysim laisvą ir šviesų musų Tėvynės rumą, kur ateity galėtume gyventi savo dienas, nebejieškodami duonos kąsnio už jurių - marių.

Turime pridurti, kad neužilgo atvažiuoja Amerikon didis Šaulių draugas, daug pasidarbavęs kovos lauke, pil. Antanas Žmuidzinavičius, kurs gyvu žadžiu perduos broliams amerikiečiams musų sveikinimus ir plačiai paiformuos apie Lietuvos Šaulius.

Priimkite musų širdingus sveikinimus. Drauge sveikinkite musų vardu Amerikos brolius su Naujaisiais Metais. Gal jie atneš mums išsiilgėtą ramybę ir taiką!

V. PUTVINSKAS,
Centro Valdybos pirmininkas ir Lietuvos Šaulių Sąjungos Viršininkas.

B. KEMĖŠIS,
Centro Valdybos Sekretorius ir Bendrojo Skyriaus Viršininkas.

Visas aukas Lietuvos Šauliams, kaip ir kitas aukas Lietuvos Gynimo Komitetui, Lietuvos Raud. Kryžiui ir t. t., visados reikia siųsti šiuom adresu:

Lithuanian Representative,
162 West 31st St.,
New York City.

Lietuvos Informacijų Biuras.
Kovo 1, 1921.

Iš Miko Petrausko Dienyno

(Tąsa).

Epizodas. Nustatytose vietose perdėm vaikščioja kareiviai — Lietuvos ir kareiviai bolševikų, — sargyba lietuvių ir bolševikų. Bolševikai savo pusėje laiko labai aštrią sargybą, bet žmonių, kurie butų tinkami vietoms, kur reikia kai-ką ir pataisyti, tai truksta. Tada, bolševikų viršininkai, duoda tokį įsakymą sargybos kareiviui: jeigu ant paso "žerebec" (kumelys) — "propuskat", jeigu "kurica" (višta) "nepropuskat." Tad jie taip žiuri, kad pasas su žirgvaikiu — praleidžia, jeigu su aru - višta — tas lenkų, tai neleidžia ir, žinoma, jeigu geri rubai, nurėdo. Pasitaikė taip, kad atėjo vokietys; o vokiečių pasai ir su aru. Bolševikų sargas pažiurėjo ir draugui sako: "razdėvai jego", — reiškia, kad nuvilk jį ir-gi.

Bolševikų armija veik visa basa. Joja raiti, tai vieton kilpų, pančiai per arklio nugarą permesta ir viskas. Sutikęs žmogų kokį bolševikas (tai buvo apie Varėną) vis klausia, — "pokažį dorogu na Aršavu" (parodyk linkui Varšavai kelią).

Bolševikai lenkus apie Varėną ir kitur baisiai skerdė, be jokios mielaširdystės ir nelaisviais neėmė.

Bolševikai turi savo ypatingas dainas. Jie save vadina "alkanais vilkais" ir, kaip žmonės matę sako, tai ištikro jiems tokiais ir prisieina buti.

Epizodas ir bolševikų armijos aprėdalų. Dabar jie eina basi, mažiaus 2/3 dalis be apavalinių. Kiti turi ant vienos kojos čabatą, o ant antros naginę, ar kaliošą, arba skuduru aprištą.

Raitarija mažai turi balnų. Kur-nors užėję bolševikai ima kas pakliuva. Tad pagalvė - paduška patarnauja, kaipo balnas, o permesti pančiai — kilpomis yra. Kitas joja su cilinderiu ant galvos ir kartais kitas su surdutu ir basas. Dar kitas kur-nors kunigo komžą apsiviiko, pasijuosė ir joja. Kur duonos pas žmones nėra, tai nei nesustoja ir varosi kiek gali toliau. Žmonės, bolševikai, vargo - varu varomi eina vis kažkur be atdairos ir nei jų karininkai jų sulaikyti negali.

Tolimesnė bolševikų perspektyva išrodo, lyg kad likimo likta eit lenkui Kaukazo, Pietų, šiltesnio krašto ir ten jau Vrangelis kįla prieš juos. Pavasaryje gal vėl kils Zirianai, Eskimosai ar Finai, ir vargšė Rusija vėl vargįsis. Galimas daiktas, kad Maižio lazdutė bolševikams butų geriausia ta, kuri juos išmokytų, kaip pas save tvarkytis ir ramiai gyventi, bet ne kitus ėjus mokyti pavyzdžių neturint.

Greitu laiku važiuoju Vilniun pasižiurėti, kaip ir kas ten nutiko.

Šiądien mačiausi su dukterimis p. Jono Vileišio, kurios man daugiausiai pripasakojo apie lenkus. Lenkai lietuvaites moksleives Vilniuje iš langų pelenais apipildavę, o ant gatvių koliodavę, biaurodavę, ir reikėję labai saugotis, kad kokio nemalonumo nepatyrus. Apie bolševikus daug man sakė baisių dalykų inžinierius Tadas Ivanauskas, Kauno Aukštųjų Kursų profesorius, kuris tik-ką sugrįžo pėsčias, lankęs savo tėviškę.

Prof. Tadas Ivanauskas daugeliui ankstyvesnių veikėjų yra žinomas ir žinomas dabar. Jis ėjo 200 verstų pėsčias per bolševikų barus ir priėjo iki tėvyškės, Lydos apskr. Jam norėjosi tėviškę matyti. Tėvą radęs mirusį ir visus namus tuščius. Bolševikai viską išvežė ir net nuo kedžių visus audeklus nulupo. Brolį ir seserį išsivežę. Po tos visos gailistos vėl, pasikalbėjęs su kai-kuriais vietiniais, padejavę visi, grįžo pėsčias iki Lietuvos ramių vietų.

Aš pats dėjuoju dėlei savo žuvusių veikalų, kuriuos vežiausi Lietuvon ir norėjau juos statyti. Turiu viltį, kad gal susiras, bet vargu.

Jeigu butų savo laivai, tai butų galima įduot dalykus ir iš vietos vieton nuvežtų. Taipgi butų geriausias keliams iš New Yorko iki Klaipėdos, ar tam panašiai. Tas gali tą suprasti, kuris važiavo iš Amerikos ir persėsdinėjo iš vietos vieton: Anglija, Vokietija, lenkų koridorius, vėl Vokietija, ir pagaliaus, Lietuva. Kiek tai reikia vargo pakelti besivežant daiktus ir kiek vargo besivalkiojant po priemenes visokių konsulių. Jeigu butų savas laivas, tai butų tik reikalas su Amerika ir Lietuva. Pervažiavęs vargingą kelią, aš ir mano sankeleiviai supratome, kad reikėtų tokį nenormalumą ištaisyti, įsigyjant savus laivus.

Pramonės Europoje Apmirus, Tiesa, vokiečiai visomis pajiegomis darbuojasi savo šalies labui ir visa Hamburgo prieplauka tik pykšėte - pykši nuo bildėsio bestatomų laivų. Vieni laivai jau stovi sutaisyti, užlopytais šonais, bet dar neužtapinti, kiti dar ant verfių taisomi ar nauji dirbami. Bet-gi visos Europos dabartinė konjunktura neduoda niekam pilnai vystyties. Įsisiubavęs bolševizmas, lyg koks mytologiškas kondoras, savo apsunų užsimojimu visus baido, ypač, kurie buvo kadais vadovaujančiais visame ir net jų pakalikus. Bet-gi tas viskas pasidarė todėlei, kad valdančioji kliasa nesiskaitė su žmonėmis, su liaudimi, tad bolševizmas ir gimė, kaipo Conditio sine qua non. Viena priespauda iš dešinės iššaukė dabar priespaudą iš kairės. Be Meilės, Brolybės ir Lygybės pasaulis bus ankštas ir pilnas vargų ir ašarų.

MIKAS PETRAUSKAS,
Laisvės Alėja, No. 15, Kaunas.

II.

Kauno Apielinkės.

Rugpiutės 20 d., apie 6 v. ryte išėjau apžiurėti Kauno. Tyku, gražu. Vieną-kitą milicijantą pamatai, ar kokią moterį su ąsočiu pieno nešančią kur nors parduoti, tai tiek. Perėjau visą Laisvės Alėją iki Vilniaus gatvės ir toliau nėriau iki Nemuno krantui. Priėjau mažą prieplauką ir žiuriu — stovi mažas garlaivis "Vilnius". Klausiu: — "ar vežate Vilniun?" sako ne. Dabar, girdi, joks garlaivis ton pusėn neina, ten bolševikai, jie apiplėšia. Važinėjame antron usėn — iki Smalininkų. Tai tiek.

Čia pat stovi raudona bažnyčia. Tai toji pati, kurią dar Vytautas statė ir caras Nikalojus I, važiuodamas skersai Nemuną skendęs, tad pažadėjęs tą bažnyčią rusų dievui ir ji buvo cerkvė. Bet, žiuriu, križius katalikų dievo. Užeinu. Bobinčius pilnas klupančių bobų. Manau sau, — bažnyčia gal dar pilnesnė, bet taip anksti nuo ryto žmonės Dievą iš miego kelia. Man rupi pamatyti vidaus stylius ir aš lipu per bobas. Įeinu vidun — tuščia. Kunigėlis baltas, kaip balandis, laiko mišias, tai tiek. Bažnyčia lubuota plytomis, kaip kad ji ir visa yra. Stylius jos arkų nei tai romaniškas, nei tai gotiškas, bet-gi gražus. Tai bus musų pačių lietuviškas stylius, — minkštas, švelnus, nei veržiasi be atodairos viršun, bet ir neslankioja pažemiais. Koliumnos, sulig anų laikų, statytos per plonos, bet, vienok, pilnos proporcijos šiam rumui. Sienos naujai tapytos sugebiai ir styliškai. Paveikslų veik nėra, — nėra sėdynių ir-gi. Vieton vargonų, tai stovi mažas melodikonas. Išėjau. Priėjau prie naujo geležinkelio, kuris eina visa Panemune iki Šancų. Sėdu, užsimoku 4 auksinus ir važiuoju. Geležinkelis tikras, tik miniaturoje: garvežys tarškėdamas bėga ir traukia du vagonu, bet jau švilpt tai nesigaili, net ausįs kursta, — matyti, tas mašinistui daro daug smagumo. Abiem Nemuno pusėm daugiausiai vis kareivijai reikalingi daiykai: sąlėdiai, kazarmės, dirbtuvės, ligoninės ir t. t. Man bevažiuojant įsėdo į vagoną prieš mane jaunas karininkas eskulapas. Labai malonus ir inteligentiškas. Susipažinę kalbėjome ir kalbėjome. Jis, matyti, kripsnio klerikalio, bet žmogus su sąžine ir atiduoda pagarbą. garbę užpelnytą Amerikoje atstovams V. ir Ž. Bevažiuojant privažiavome naują tiltą. Visos tilto viršus geležinis, bet ant medinių polių stovi, — matyt, kad tai skubotai buvo daromas, bet-gi tiltas geras. Ant tilto sulipo apie du kareiviai su geležinėmis kepurėmis ir pareikalavo musų pasų. Pasus parodėme ir nuvažiavome toliau. Važiuojant Panemune buvo matyti daug medžių ir keletas sielių, plaukiančių toliau. Užgirdau, kaip stirynis vairininkui šaukė: "trimai! trimai!", bet tas išturėt negalėjo ir tilto jautin kampas sielio atsimušė ir keli sienojai liko. Trečiasis vyras prie sielio buvusion ir valtin įšokęs ir pagavo likusius sienojus.

Pervažiavus jau Nemuną skersai, ten yra vien kareivių vietos ir aeroplanų plukynės, jų laukai. Pervažiavus nebuvo ką daug daryti, tai grįžau atgal. Atgal grįžtant žiurėjau vėl, ir reginys mainėsi ir dar gražesniu virto. Buvo jau apie 8-9 val. ryte, tai daugumas pakrantėmis Nemuno vaikščioja ir basos mergaitės eina Nemunan vandens pasisemti. Panemunės flora yra tokia beveik, kaip ir kitur tos jau žemės juostos sterblėje, bet fauna įdomesnė. Pirmiausiai štai kas: motinos, atsinešusios vaikus, Nemunan mazgoja ar koks kareivis, nusiavęs batus, sukaitusias kojas mirko. Čia vaikai ant smiltino žaidžia ir šunelis, jų draugas, peteliškaites ir drugelius vaiko - gaudo. Kai-kurie Panemunės kriaušai net akmenimis grįsti ir jau velėna besivelka, lengvai žole barzdoti ir čia matai ošką su oželiais besiganančią, bepešančią nors skystą, bet garbanuotą žolę.

(Dar ne Viskas).

LIETUVOS ATSTOVYBĖS AMERIKOJE ATSIŠAUKIMAS.

Dėdei užbaigimo pirmosios Lietuvos Laisvės Paskolos.

Amerikos Lietuviai, Broliai ir Seserys!

Vasario 26 dieną Lietuvos Misijos nariai Majoras Pov. Žadeikis ir kun. J. Žilius iškeliovo Lietuvon. Lietuvos Misija paveduos yra tolymesnį paskolos vykinimą, sulyg valdžios įsakymo, Lietuvos Atstovybei, butent Lietuvos Atstovui Jonui Vileišiui ir jo pavaduotojui Motiejui Vinikui, kuriam beto dar yra duoti speciali Finansų Ministerijos įgaliojimai. Prie Lietuvos Atstovybės New Yorko raštinės yra sudarytas Paskolos skyrius. kursai ir rupinas Lietuvos Laisvės Paskolos užbaigimu ir pasiruošimu prie antrosios paskolos.

Pirmoji Laisvės Paskola norima pilnai užbaigti iki balandžio 1 dienos, nuo kurio laiko norima pradėti antroji Lietuvos Gynimo Paskola. Lietuvos Atstovybė yra prašiusi Lietuvos valdžios, kad šios antosios paskolos vykinimui butų atsiųsti įžymiausi Steigiamojo Seimo partijų atstovai (krikščionių demokratų, liaudininkų ir soc.-demokratų), bepartijinis karininkas ir žydų atstovas, o kad sumažinus vidujinį tarp Amerikos lietuvių partijų trinimąsi ir sustiprinus valstybinį nusimanymą patarta, kad tokios naujos komisijos pirmininku butų nuskirtas butų krikščionis - demokratas. Buvo prašoma, idant šios komisijos nariai atvyktų Amerikon dar iki kovo 30 dienos, idant jie galėtų dalyvauti nuskirtame paskolos stočių atstovų suvažiavime New Yorke. Paskola tegali buti pasekmingai pravedama tik plačiajai Amerikos lietuvių visuomenei prie jos prisidėjus.

Drauge su šiuomi išsiuntinėjama visoms paskolos stotims ir visiems laikraščiams metinė Lietuvos Misijos darbuotės apyskaita.

Pirmon eilėn prideda širdinga padėka visai Amerikos lietuvių spaudai, kuri visą laiką, su mažais išėmimais, širdingai yra rėmusi Lietuvos Paskolos reikalą, kaipo valstybin. naujai susikurusios nepriklausomos Lietuvos Respublikos darbą.

Toliaus ši padėka pridera ir visoms Amerikos lietuvių organizacijoms ir draugijoms, kurios dėjosi prie šios paskolos. Jeigu ir buvo kokie nesusipratimai, partijiniai ginčai ir lenktyniavimai, tai šiandien apie juos reikėtų užmiršti. Kas prie pirmosios paskolos darbo nėra parodęs širdingo pasišventimo, tai galės pasirodyti prie antrosios paskolos vykinimo ar prie kokio kito valstybinio darbo.

Pagaliaus didi ir širdinga padėka priklauso visiems paskolos stočių darbuotojams, kurie daugiau metų triusė be jokio iš valstybės atlyginimo ir be jokio kito apmokėjimo iš paskolos pinigų užrašynėjo paskolos bonus, vaikštinėjo po stubas, rengė įvairias prakalbas. Sukėlimas paskolos — tat jų didžiausis nuopelnas.

Reikia pasakyti, kad ir šiandien dar jų darbas nepasibaigė. Prieš išvažiuosiant majorui P. Žadeikiui ir kun. J. Žiliui, buvo gautas iš Finansų Ministerijos kablegramas, kuriame buvo prašoma prisiųsti likusieji nuo paskolos paskutinieji šimtas tukstančių dolerių ir **rupinties daugiau paskolos realizuoti, nes pinigai didžiai reikalingi.** Kam pinigai reikalinti, aiškinti neprisieina— gan, jog lenkai tebeturi užėmę Vilnių ir Lietuvos Rytus.

Todel šiuome Lietuvos Astovybė kreipiasi prie jusų, broliai ir sesers amerikiečiai, ir prie visų paskolos stočių ir prašo nepaliauti ir toliau pirkti Laisvės paskolos bonus ir ypač priminti, kurie dalinai tik yra už bonus užsimokėję, kad pilnai užsimokėtų. Prašoma stočių iždininkų neužmiršti, jog parduodant ar priimant damokėjimus dalimis boną už šimtą dolerių, reikia gauti primokėjimas $3.75, o už 50 dol. $1.88.

Drauge su šiuomi visoms paskolos stotims, kurios neturi užrašynėjimo knygelių, siunčiama yra po vieną ar po dvi knyguti naujiems užrašinėjimams, o patįs gi bonai bus jau išsiuntinėjami naujai pirkusiem arba pribaigusiems mokėti iš Paskolos Skyriaus prie Lietuvos Atstovybės.

Sukruskite prie darbo, ypač tos stotys, kurioms dėlei įvairių priežasčių nepasisekė pasiekti aukščiausio laipsnio ir kur pačios uždarbiavimo sąlygos dar nėra pablogėjusios.

JONAS VILEIŠIS,
Lietuvos Atstovas Amerikoj.
Kovo 3 d., 1921 m.
162 W. 31st St.,
New York City.

PIRKITE LIETUVOS LAISVĖS BONUS!

Iš Kelionės Lietuvoj ir Latvijoj

V. F. JANKAUSKAS

(Tąsa).

Tai Latvijos karininkai užklupo bevalgant restaurante Lietuvos delegatus ir pila jiems šampaną, bučiuoja, bažinasi ir prisiekia kariauti už Lietuvą, nes jų vienas generolas Oželis buvo paskirtas Lietuvos kariuomenėje pulkininku ir iš tos priežasties atsiranda daug artimesnių ryšių Latvijos karininkuose prie Lietuvos, nė kaip buvo pirmiaus. "Aha, Majerovičius iškeliavo Londonan, bet jis matysis su Sapiega kur nors! Nežiurėkite, ką jie daro, neklausykite tų musų diplomatų, mes esame drauge su jum visi!" Tai Latvijos karininkų ir beveik visų latvių jausmas. Rubežiams tarp šių tautų nusistačius, šie jausmai, beabejonės, suaugs, susiciementuos gal į visai artimą susipratimą ir sutartį, kuri, beabejonės, išeis kuogeriausiu labu abiems valstybėms ir ant pragaišties jų priešams.

Negalima sakyti, kad butų kur nors girdėti, kad tas patsai jausmas butų visose Latvijos ministerijose. Kaip kur, tarp latvių skundžiamasi, kad jų užsienių reikalų ministerija broliauja perdaug su Lietuvos priešais, bet sakoma, kad prie progos latviai mėgins tą atitaisyti, bet vieno karininko priėmimas Lietuvos kariuomenėn reiškia daugiau, nė kaip visa diplomatija.

Pirklyba ir pramonė Latvijoje siuom laik beveik visai apsistojo ir daug žmonių yra Rygoje be jokio darbo. Mainas pinigais bujoja kur tik nueisi. Jei gerai apsižiurėsi, tai su vienu doleriu padarysi mainomis tris. Nors Latvijos rubliaus ir Lietuvos markės valiuta laikas nuo laiko kyla ir puola, bet vis gauni tris Latvijos rublius už kas-vieną Lietuvos markę, kas, kaip rodos gana daug nuskriaudžia Lietuvos markę.

Nors Latvijos ir Lietuvos geležinkeliai susiduria Mažeikiuose, jų traukiniai niekados nesusiduria tenais tuo pačiu laiku. Vis reikia laukti keletą valandų, o tokia netvarka daro šioms šalims ir keleiviams nemažą blėdį. Taipgi muito tvarka čion ne kaip patinka pirkliams ir kitiems, nes latviai labai krato ir nedaleidžia daug dalykų iš Latvijos lauk išvežti, nors tie dalykai yra be jokios ypatingos svarbos — vis tai smulkmenos.

Su pasportais taipgi yra daug nesmagumu. Bet laikas nuo laiko tvarkosi ir jau, rodosi, pradeda tiesiokiniai traukiniai vaikščioti tarp Rygos ir Berlino per Kauną. Iš ekonomijos pusės ir skirtumo tarp pirmos ir antros kliasos, neapsimoka Europos traukiniuose keliauti pirmaja kliasa; tik pirmojoj visad tenka sueiti su žmonėmis, kurie užima svarbesnes vietas ir su diplomatais, nuo kurių galima, susipažinus, šį-tą žingeidaus išgirsti. Negalima sakyti, kad tuose traukiniuose bučiau matęs kitokius pirklius, kaip vien žydus. Latvių, o ypatingai lietuvių pirklių menkai kas yra. Girdisi iš kalbos su diplomatais ir jų pagelbininkais, kad jis tankiai veža savo siuntiniuose dalykus, visai rišančiusi su prekyba, o ne su diplomatija. Bet toki diplomatai — menkos garbės. O kiti, visai ne diplomatai, tankiai turi diplomatinius pasportus ir tuomi naudojasi tik sau, bet valstybė, išduodanti tokius pasportus netinkantiems žmonėms gali gana tuo nukęsti. Dauguma nediplomatų, su diplomatiniais pasportais, visu laiku užsiima "šmugeliavimu" su Letvija, Vokietija Rusija, Francija ir Anglija. Nestebėtina, kad net Lietuvoje randasi keletas buvusių diplomatų, kurie tuo užsiimdami, gerokai pralabo.

Butų labai gerai, kad traukiniai Mažeikiuos, ateinanti iš Liepojaus, susidurtų su traukiniais, einančiais Kaunan, Vilniun ir kitais, kurie eina per Lietuvą, nes tada jie turėtų gana daug keleivių iš Amerikos, keliaujančių į Rusiją ir Lenkiją ir iš tenais Amerikon, kas butų gana naudinga Lietuvos geležinkeliams ir vėiaus gal jos ir Latvijos portams, kada pradės tenais vaikštinėti dideli keleiviniai laivai.

Gal tuli Lietuvos valstybės viršininkai mano, kad bus geriaus, jei visa pirklyba ir keleivių važinėjimas bus pasukti į senus Vokietijos portus. Butų tame kodidžiausia klaida. Ko daugiaus bus pasukta dabar Liepojaus pusėn, to lengviaus vėliaus bus galima juos pasukti Klaipėdon ir išvystyti savo pirklybą ir laivynus arba užmegzti prielankę sutartį su Latvijos Liepojaus naudojimui. Lietuvą su Latviją riša ne tik jų ekonominė ir politinė ateitis, bet ir tas pats kraujas, beveik ta pati kalba ir tauta ir jų geografinis padėjimas. Kaip Latvija su Lietuva, taip jos abi su Estonija, turėtų sugyventi, sudraugauti ir susibrolinti , nes tik tame jos save visos trįs apsaugos nuo grėsiančių pavojų iš rytų ir vakarų.

Iš kelionės Lietuvoje — Geležinkeliai.

Aš žinau, kad Lietuva labai daug nukentėjo karės metu ir kad ji po rusais budama niekados neturėjo gerų progų plėtotiesi ir žengti pirmyn, kaip žengia tautos ir šalys, kurios yra laisvė ir savo žmonių valdžia. Iš tos tai priežasties aš aprašysiu viską taip, kaip radau ir jei rasis kas neprielankaus, meldžiu skaitytojaus nė mane, nė Lietuvą neteisti per aštriai.

Latvijos traukiniai vaikščioja naktimis, o Lietuvos dienomis, taip, kad vieni su kitais nesusiduria ir reikia keleiviams laukinėti Mažeikiuose po keletą valandų, pakol negauna traukinį Rygon ar Kaunan. Galima laukti stotyje ar viešbutyje, iš kur, jei nepabudina į laiką, ne visad paspėti prie traukinio ir reik laukti dar 24 valandas, pakol gauni kitą.

Kaip latviai, taip lietuviai kurena garvežius malkomis, taip kad nė pirma-kliasiniuose, nė kituose vagonuose šilumos beveik nėra, tik kaip kada artimesniuose vagonuose prie garvežio šiektiek prišyla. Atsižvelgiant į viską, traukiniai vaikštinėja, kaip su tokiu kuru, gana greit.

Tarp pirmosios ir antrosios kliasų nėra beveik jokio skirtumo, nė pas latvius nė pas lietuvius, bet pirmoje mokesnis dviguba, nė kaip antroje. Nuo Mažeikių lig Kaunui važiuojasi nuo 10-tos ryto lig 6-tai suvirš vakare. Nors toja prie kas vienos stoties, kaip kur po 20 minučių, garvežius kurena malkomis, vis gi tai ne taip labai bloga. Kaip kur, per tiltus turi eiti gana pamaži, nes da jie stipriai neatstatyti.

Nuo Mažeikių lig Kaunui pirma kliasa kainuoja 225 markės, o nuo Kauno lig Eidkunų 89 markės. Bilietus išraišinėja kas vienam keleiviui ant gana stiprios popieros, 3 coliai pločio ir 4 ilgio, mėlynais kraštais, mėlynu paišiuku, sau pasilikdami kopijas.

(Bus daugiau).

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly
"THE LEAGUE"
Published Eevery Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA.
VINCENT J. SZLIAKYS
Editor.
K. J. PAULAUSKAS
Business Manager.
327 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
Savaitinis Laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS

Prenumerata turi buti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo.

Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:

Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50
" " Kanadoje $2.75
" " (Užsieniuose) .. $3.00

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Apžvalga.

AGITACIJA PRIEŠ LIETUVOS ŠAULIUS.

Klerikalų spauda buvo paskelbus pareiškimą Lietuvos valdžiai, kad Lietuvos šauliai butų panaikinti arba prijungti prie reguliarės armijos. Bet nė Lietuvos valdžia, nė Amerikos lietuvių visuomenė nepaisė to pareiškimo, ir aukos gausiai plaukė šauliams. Katalikai didžiumoje nepaisė savo už kryžiaus užsislėpusių politikierių - klerikalų ir po senovei rėmė šaulius. Ir patyes klerikalai spaudoj aptyko — nebuvo matyti agitacijų prieš šaulius. Vienok jų agitacija, kaip pasirodo, yra varoma nors slapčia, t. y., nepublikuojant jos laikraščiuose. Tą parodo sekantis laiškas "Sandarai" atsiųstas iš Brooklyn'o:

Brooklyn, N. Y., Kovo 6 d., musų miestė laikė prakalbą tik ką iš Lietuvos sugrįžęs p. Česnulis, kuris savo kalboje, tarp ko kito, pabriežė sekančias mintis:1) Lietuvos Šaulių esą pavojinga Lietuvos neprigulmybei organizacija: (2) Lietuvos Šauliai kelia pavydą Lietuvos armijoje, jogei jie nuo Amerikos lietuvių gauna aukų; (3) Lietuvos Šauliai nieko gero nenuveikę; ir todel (4) Lietuvos Šaulių reikia amerikiečiams lietuviams neremti.

Dėlei šito Lietuvių Piliečių Komitetas, savo susirinkime Kovo 8 d., 1921, tarė sekančiai: (1) p. Česnulis jau antru sykiu iš Lietuvos pargrįžęs agituoja prieš Lietuvos valdžią ir jos vidurinį susitvarkymą; (2) Lietuvos valdžia dar nėra nieko Amerikos lietuviams dėlei Šaulių darbuotės pranešusi; (3) Lietuvos Atstovybė dar tik šviežiai išsiuntinėjo atsišaukimą, kad Amerikos lietuviai privalo Lietuvos Šaulius kiek galėdami remti; (4) Lietuvos padėtis eina dar didesnin pavojun atgijant carizmo rėžimui, kuriam vykstant Lietuvos Šauliai bus dar labiau reikalingi vesti partizaniškas kovas su maskoliais kaip ir su lenkais, o rasit ir su vokiečiais. Todel nutarta: Mes atsišaukiam į Amerikos lietuvius, kad nesiduotų suklaidinti niekeno neįgaliotiems žmonėms, bet remti Lietuvos Šaulius, iki Lietuvos Atstovybė ar pati Lietuvos valdžia apie tai Amerikos lietuviams kitoniško nusistatymo nepraneš.

Lietuvos Piliečių Komitetas
Rašt. **L. G. Kazunas.**

Ar ir katalikų visuomenė nepasistengs kaip nors suvaldyti tuos iš savo tarpo klerikalus, kurie vardu tikėjimo, kaip Maskolijos politikieriai vardu Proletaro Diktaturos, varo pragaištingą šaliai politiką?

PROLETARIATO DIKTATURA IR DARBININKŲ STREIKAI.

Suvėlytos, matyt tyčia sulaikytos, telegramos iš Helsingforso 11 kovo praneša, kad ištikrųjų Maskolijoje yra dideli sukilimai, jei ne tikra revoliucija. Trockiui pavesta diktatura ir apmalšinimas sukilusių darbininkų. Maskvoje sukilimas esąs apmalšintas, bet Petrograde rerevcliucija esanti pilnai įsisiubavus.

Kas kelia tą revoliuciją — darbininkai prieš "buožių" valdžią? Taigi kad ne! Revoliucija esanti ekonominio pabudžio ir dirbtuvių DARBININKAI ją kelia prieš PROLETARIATO DIKTATURĄ. Vasario 23 d. kilo sumišimai dėlei stokos maisto ir kuro, ir sekančią dieną sustreikavo trijų didelių dirbtuvių darbininkai. Petrogrado kareiviai skilo beveik į dvi lygi dali: vieni ėmė streikuojančių darbininkų šalį, kiti gi ėjo prieš streikuojančius darbininkus, remdami komisarus.

Maskvoje apie tą patį laiką sustreikavo 144,000 darbininkų valdžios dirbtuvėse. Kareiviai pritarė darbininkams, bet bijojo komisarų, tad darbininkų sukilimą užslopino. Maskvoje sėdi diktatorius Trockis, į Petrogradą yra išsiųstas Zinovjev'as — ir vienas ir kitas malšina darbininkus, sukilusius prieš bolševikų valdžią. Išrodytų, tarsi darbininkai streikuotų patys prieš save — dalykas neišaiškinamas, to neišaiškįs nė parsidėvėjęs tvirtinimas, buk tai "nesusipratę" darbininkai kįla prieš savo klesos reikalus. Kokį aiškinimą tam duos komunistai?

Mums, kurie tikime, kad kiekvienas darbininkas privalo gauti pilną vertę savo darbo vaisių, kurie tikime, kad prie to idealo arčiausias yra demokratijos kelias, aiškiai matome, kas dedasi Maskolijoje. Mums aišku, kad Sovietų Maskolijoje dabar yra despotizmas nė biskį darbininkams nelegvesnis, kaip buvęsis caro despotizmas. Pirmiaus Maskolijos darbininkus engė biurokratai, dabar juos engia komisarai. Kaip pirmiau, taip ir dabar viską valdo kareivių durtuvai. Proletariato Diktatura gražiai skambantis žodis, po kuriuo dangstosi tam tikra politikierių klika, palaikanti savo galybę ginkluotų kareivių pulkais. Tikrieji gi darbininkai, tikrasis proletariatas kaip vargo, taip vargsta, kaip streikavo, taip streikuoja. Ir tie streikai malšinami parastu budu — užleidžiant ant darbininkų kareivius.

POLITIKIERIUOJANTI STREIKIERIAI.

Bostone jau ilgas laikas eina rubsiuvių streikas. VISI lietuvių laikraščiai simpatizuoja ir pritaria streikieriams ir uždyką talpina jų Presos Komiteto kas sąvaitė atsiunčiamus atsiliepimus į visuomenę.

Vienas yra nepatogus dalykas — tai tas, kad lietuvių skyriaus Presos Komitetas yra labai netaktingas: jis tankiai atsiunčia tokius straipsnius, už kurių patalpinimą laikraštis gali patekti į teismo nagus, gali buti priverstas užmokėti piniginį atlyginimą, laikraščio redaktorius gali gauti kalėjimo bausmę, ir t. t. Žinoma, tokių straipsnių laikraštis negali talpinti, ir Redakcijos išbraukia tas straipsnio vietas, kurios atsiduoda kvapu "criminal libel." Buvo ir toks atsitikimas, kad "Sandaros" administratoriui buvo paduotas straipsnis su dideliais šmeižimais, be Presos Komiteto parašų. Pirma nė kaip paduoti tą straipsnį redaktoriui, adminstratorius pareikalavo, kad po juo butų komiteto prašai. Žmogus, atnešęs tą straipsnį, neva išėjo surankioti parašų, bet su tuo straipsnių visai negrįžo. Kitą sykį nuo atnešusio straipsnį buvo pareikalauta, kad bent jis pasirašytų, bet jis neapsiėmė pasirašyti. Išrodo taip, tarsi kas norėtų žarstyti žarijas su grynais Redakcijos ir Administracijos nagais.

Matyti, kad Presos Komitetas nesupranta tų dalykų. Bet jis privalytų suprasti. Jei kas apsiima eiti kokias pareigas, tai privalo pirmiausiai susipažinti su užduotimis tų pareigų ir tada jas pildyti. Dabar streikas — gana liūoso laiko — tad kodel Presos Komitetas nepašvenčia kokį pusvalandį laiko ir neištiria, kas laikraštyje valia talpinti, ir kas ne.

Laikraščiui neprimiena talpinti streikierių komitetų atsišaukimai. Bet kitų atsišaukimai budavo švariai parašyti, pilni gero upo, pakelianti streikierių dvasią ir drąsą, ir drauge neįtraukianti laikraščio į bėdą.

Tarp kitų dalykų Bostono siuvėjų Presos Komitetas atsiuntė "Protest, prieš "Keleivį." Jo netalpiname dėlei daugelio priežasčių.

Pirma, ten suminėti keli žmonės vardais, kaipo skebai — jie gaiėtų patraukti laikraštį į teismą ir padaryti "Sandarai" didelius iškaščius.

Antra, protestas yra parašytas minkštaprotiškai, nenuosekliai, daromi neprirodyti užmetimai, buk "Keleivis" esąs darbininkų priešas, ginąs "musų neprietėlių fabrikantų pusę" — o juk žinia, kad tai yra sužinus melas, nes "Keleivyje" niekad nebuvo "fabrikantai" užtariami, tik, priešingai, kiekvienam jo numeryje matėme streikierių straipsnius. Ar tai šitokis unijos atsimokėjimas?

Trečia, kaip per stiklą matyti, kad šis protestas, tai ne kas kita,kaip tik tam tikras politikavimas asmens ar asmenų, kuriems kiti dalykai labiau rupi, nė kaip streikierių reikalai. Ideinis priešai ar priešai nori atsikeršinti kitokių pažvalgų žmonėms —ir streikas panaudotas kaipo įnagis atsikeršinimui.

Dėlei šių priežasčių netalpiname "Protesto", nors pats "Keleivis" jį patalpino. Netik netalpiname, bet dar atsišaukiame į A. C. W. of A. Unijos 149 lietuvių skyrių, kad pirmiausiame susirinkime atšauktumėte tą protestą. Žinome, kad jus, streikieriai, bestreikuodami per kelis mėnesius esate negeriausiame upe; jums ir neramu, ir liudna, ir pikta. Jus esate suerzinti, jus nervai įtempti, kaip smuiko stygos. Tokiame padėjime jus gali alei kas gudrum žodeliu pakreipti į savo šalį. Bet namie apsigalvokite gerai ir atėję į susirinkimą atšaukite "Protestą", kurį jus neišmintingai priėmėte. Atsiminkite, kad tas protestas buvo jums pakištas partyvio politikierio ar politikierių, o jus nepvivalote dabar daryti partijų skirtumų. Jums daugiau blogo daro tie, kurie įvedė į jus tarpą partijų kivirčius, nė kaip "fabrikantai". Jei visos partijos išvien eisite, tik tada išlaimėsite streiką.

A. A. TAMOŠIUS ASTRAMSKAS.

Keliomis minutomis prieš einant "Sandarai" į spaudą gauname iš New Yorko žinią, kad pereitos pėtnyčios naktį 12:50 valandą mirė Tamošius Astramskas, sangimdytojas tokių Amerikos lietuvių organizacijų, kaip Susiv. Lietuvių Amerikoje ir Tėvynės Mylėtojų Draugija. Laidotuvės paskirtos kovo 15-tai dienai.

PASTABOS.

Žinomas dainorius, Jonas Butėnas, įdainavo Columbia rekorduose sekančias bažnytines lietuviškas giesmes:

a) "Linksma Diena",
b) "Pulkim ant kelių,"
c) "Darželyj Alyvų" ir
d) "Jėzau Kristau Maloniausias."

Mums tuomi įstabu, kad gerb. Butėnas buvo koncertuose vengia Lietuvos himną sudainuoti, tai kaip liežuvis nekliuvo giedant viršminėtas giesmes? Mat bolševikas, turėjo katalikams padirbti šventas giesmes.

* * *

"Naujienų" bendrovėje jau prasidėjo virti mailenė. Atsirado frakcija iš tų pačių šėrininkų, kuriems J. Grigaičio ir K. Jurgelionio gaspadoriavimas nepakenčiamas: kam šiedu "Naujienas" bliednina. Tuli dalininkai norėtų "N." matyti tokios dvasios, kaip, kad "Laisvė" — raudonas. Lyderiai tos frakcijos esą T. Dundulis, (tas, kuris S. L. A. sekretorium buvo išrinktų tik seimo neužtvirtintas) ir Jomantas, kuris nemoka rašyti, bet didelis piniguočius.

* * *

Žadama Suv. Valst. pastos systemą pagerinti. Naujasis prezidento nuskirtas generalis Postmaster Will H. Hays, išreiškė savo pažadėjimą, kad pašta yra įstaiga ne uždarbiavimui, nė politikos naudai, tik institucija patarnavimui žmonėms ir šaliai.

Gerai, Mr. Will, mes ir laukiame, nes prie Burleson'o nebuvo gero pastoje — jis tik neva taupė išlaidas, mažino darbą pašte, prie jo likos padvigubintas laikraščių persiuntinėjimo lėšos, ir žmonės — skaitytojai negauna laikraščių laiku, vis užmeta paskutinėje vietoje. Paštos darbininkai karės metu gavo tas pačias algas, kaip prieš 5 metus, pertai daugelis pamėtinėjo, nauji atėję ne taip greit galėjo perimti tukstančius paštos paragrafų ir pertai gyventojai nebuvo pakakinti paštos patarnavimu.

* * *

Ačių dievams, gerasis Wilson'as pasitraukė nuo Suv. Valstijų krėslo. Dabar pradeda rodytis jo gerieji darbeliai. Jam be "tarnaujant" šalies ir žmonių gerovei $15,850,523.67 buvo išleista tik investigacijoms ir propagandai Rusijos; dar 1917 ir 1918 m. milijonas išleidų ant Rusijos geležinkelių ir kitų galų, iš ko dabar Suv. Valst. neturi nė mažiausios naudos, ir nors S. V. prieš Rusiją nėra apskelbę karės, vienok tarpe šiuodviejų šalių uždaryti rubežiai.

* * *

Musų kunigų tarpe dar vis atspindi senovės jezuitų fanatizmas. Ana, Chicagos klebonas M. Kruša, norėjo žmogų į bepročių namus patupdyti, kad ans (Kazimieras Buividas) drįso švento Jono Apreiškimų paslaptį sužinoti, paklausdamas tulo misijonieriaus per misijas šv. Jurgio parapijoje. Žmogelis turėjo griebtis advokato, kad atsiginti iš klebono nagų ir nuo bepročių namų.

* * *

Musų draugas PAŠALINIS pasiskolinęs antgalvį "Kibirkštys" lig krupsi, kad neužprotestuotų kas už naudojimą to antgalvio. Aš galiu nuraminti Pašalinį: Jurgis Spurgis jau senai smilgose sudegė, laikraštis, kuriame jis rašė — "Lietuva" — yra mirusi 1920 m.

* * *

Plačiai žinomas Fortunatas, kuris kitados važinėdamas po kolionijas Biblijas pardavinėjo ir ant kelinių kolektas rinko, kaipo vargšas moksleivis, dabar, žiuriu, vieno namų kupčiaus paskelbimose, kad musų Fortunatas užpirko 28 šeimynų namą už $150,000. Geros kloties, laimingai gyventi 145 kambariuose;

DAUGKENTIS.

ELTOS ŽINIOS.

(Tąsa nuo 1 pusl.).

gina apsireiškusį Ženevoje lenkų valdžios vardu netaktingumą, kad Lietuvių de jure atidėjimas, įvykęs, kaip vaisius lenkų atvaizdinimų tame pat Ženevos suvažiavime ir oficialinai motyvuotas lenkų - lietuvių sienų neišrišimas nemeta šešėlio lenkų nuoširdumui, pavėluotai patvirtinant Paryžiaus de jure."

Nėra abejonės, kad Varšavos vyriausybė buvo painformuota savo Rygos atstovo del draugingų santykių latvių, Estų ir Lietuvos vyriausybių, Varšava negalėjo nežinoti, kad čia Lietuvos de jure pripažinimas butų buvęs sutiktas pasitenkinančiai. Tuo tarpu lenkų vyriausybės elgimos Lietuvos klausimu kasdien aiškėja.

Tuo budu galima tikėti, kad neatsižvelgiant į lenkų seimo nutarimus, Lietuvos teritorijos klausimas bus artimoje ateityje išrištas ir ateis laikas Lietuvos de jure.

Lietuvos vaistybingumo patvirtinimu ne mažiau Lietuvos suinteresuotos ir kitos Pabaltijos valstybės jau seniai nukreipę savo užsienio politiką į Pabaltjurio sąjungos įkurimą."

Kauno Kronika. Iš Šveicarijos sugrįžo Užsienio Reikalų Ministerijos Informacijų Departamento Direktorius d-ras J. Eretas, painformavęs ten savo paskaitomis šveicarų visuomenę ir spaudą Lietuvos klausimu, ir vėl eina savo pareigas.

Kaunas, II. 7. Steigiamojo Seimo 60-tam pesėdyje 1921 m. vasario 4 d.: 1. priimta trečiuoju skaitymu "Kovos su galvijų maru įstatymas" ir "Bendro naudojimo keliais ir tiltais įstatymas." 2. svarstyta ir primta antruoju skaitymu: "Medicinos civilinio personalo mobilizacijos įstatymas."

Kaunas, II. 8. Tremtinių ir belaisvių grąžinimo skyrius praneša, kad vasario 9 d. grįžta iš Rusijos 160 tremtinių Lietuvos piliečių.

Roma, II. 7. Italų laikraštis "Idea Nationale", savo straipsnyje nušviesdamas lietuvių-lenkų ginčą, taip del jo sako:

"Padėtis susidariusi del taikos sutarties tarp Sovietų Rusijos ir Lenkijos vienoje pusėje ir Sovietų Rusijos ir Lietuvos antroje, daro lietuvių - lenkų ginčą ankštai surištą su rusų klausimu. Ir tiesa, Rygos sutartis tarp Lenkijos ir Rusijos yra Tautų Sąjungos suprasta ta prasme, buk Sovietų rusai Rygoje užleido lenkų valdžiai tas pačias teritorijas, kurias 1920 m. liepos 12 d. buvo užleidę lietuviams, tuo budu, Askenazy nušvietimu 'sutartis, padaryta tarp Lietuvos ir Sovietų panaikinta ir de jure ir de facto."

Dar yra kitas didelės svarbos faktas: ginkluotas tarp lietuvių ir lenkų kariuomenės susirėmimas, generolo Želigowskio sukeltas, kuris, Lietuvos atstovo prof. Voldemaro nušviestas, atrodo senai lenkų valdžios paruošta aventura, kurios tikslas buvo išvengti duotų pasižadėjimų vykinimo. Čia reikia ypač kreipti domėsį į faktą, kad Tautų Sąjunga pasiulė plebiscitą, pirm kurio lenkų pajėgos turėjo pašalintos arba nuginkluotos, kad tuo budu pasiekus griežto kalbamų valstybių atskyrimo.

Bet klausimas, statytas pirmiau, kaip lietuvių - lenkų nesusipratimas, gręsia pavirsti į rusų - lietuvių - lenkų klausimą. Kadangi Sovietų valdžia pareiškė, kad, jei Rygos sutartis sutikus sudaryti koridorį tarp lenkų ir Lietuvos sienų, tuo pačiu ji nėra panaikinusi Maskvos sutarties, kuri turi buti ištisai įvykinta, ir buvimą lenkų kariuomenės Vilniuje skaito Maskvos sutarties laužimu.

Lietuvos gi valdžia, antra vertus, neabejoja nei valandėlei del savo teisių Vilniaus teritorijoje ir savo nuo amžių sostinei ir pareiškia, kad niekuomet ši buvusios Lietuvos nuosavybė negalės buti ginkluota pajiega prijungta prie Lenkijos.

Kaunas, II. 11. Gudų spaudos biuro pranešimu, gudų tautos Komitetas susirinkime Vilniuje perrinktas Komiteto prezidiumas.

Į Komitetą dabar įeina: pirmininkas — Jaipievič, vice-pirmininkas — A. Karabač, sekretorius — N. Kachanavič ir iždininkas — A. Stankievič.

Kaunas, II. 11. Gudų spaudos biuro pranešimu, pareitą mėnesį Vilniuje įvykęs Gudų Mokytojų Sąjungos narių suvažiavimas. Į Suvažiavimą atvykę daugiau kaip 200 vidutinių ir žemesniųjų gudų mokyklų mokytojų.

Lietuvos Informacijų Biuras.

Šelpkime Lietuvos Našlaičius!

Atjaučiant Lietuvos našlaičių skaudų padėjimą, Bostono Lietuvių Studentų Kliubas — su patarimu keleto prakilnių ypatų— rengia koncertą kovo 19, šių metų, Lietuvių Svetainėje, tų našlaičių sušelpimui. Pasirodžius laikraščiuose pranešimui apie minėtą koncertą, apsireiškė, — kaip rengėjai ir tikėjosi — tam užmanymui didelis priajutimas ne'ik tarpe vietinių gerašidžių lietuvių, bet ir tarpe tolimesnėse vietose gyvenančių. Tarpe kitų pritarančių laiškų yra gauta sekantis p. V. F. Jankausko laiškas, kuris labai aiškiai atvaizdina Lietuvos našlaičių padėtį. P-nas Jankauskas tik-ką sugrįžęs iš Lietuvos, ir sekančiam laiške jis apipasakoja, kaip jie atrodo, kaip jie jaučiasi, ir kokiam jie yra padėjime. P-no Jaukausko laiškas:

900 Bergen Ave.,
Jersey City, N. J.
Vasario 26, 1921 m.

Lietuvių Studentų Kliubui,
South Boston, Mass.

Gerbiamieji Tamstos!

Džiaugiuosi girdėdamas, kad Tamstos rengiat koncertą taip geram tikslui, kaip sušelpimui Lietuvos Moterų Globos Komiteto našlaičių. Porą sąvaičių atgal aš buvau Kaune, ir man teko juos matyti, jais gėrėtis, stebėtis iš jų gabumų, ir p-lės: B. Piasiackaitės, neišpasakytų darbštumų jų lavinime, o Kauno moterų nepailstrančių jų šelpimo darbų.

Ir kas-gi juos nemylėtų, nešelptų, jais nesipurintų!

Mergaitės ir vaikiniukai auginami kuogeriausioje lietuvių dvasioje, visi lanko mokslaines, paaugusieji jau gimnaziją; išsilavinę gerai lietuvių šokiuose, dainose, gimnastikoje; iškalbųs, drąsus ir linksmi, nors mačiau (drauge su Dr-nu Willer'iu iš Gilberton'o, Pa. Hoover'io atstovu), kaip jie nenoroms, kaip kada krutina savo pečiais, kraiposi, ir net iš nekantrumo pasikasinėjo. Jie, vienok, buvo čysti ir apsiprausę, gražus, kaip visi lietuvių vaikučiai; bet jie neturėjo marškinėlių, kelniukių, andarokėlių, ir kitų drapanėlių, kad galėtų čystais apsivilkti, kada skelbia sudėvėtuosius. Kaipkurie turbut neturėjo jokių marškinėlių po savo žiponėliais, jokių andarokaičių bei kelnaičių. Mačiau vieno mažutėlio vaikučio trumpas kelnutes susiutas iš dvidešimties keturių atskirų skepetaičių, ir tos jau apdriskę! O tai vis iš antrarankių sunešiotų drapanų Amerikos lietuvių at-

siųstų. Jų lovutės neturi užtektinai paklodaičių, dvikarčių, ir užvalkalų. O tik reikėtų jos tankiau išskalbti — bet kur gausi permainyti kitas? — dabar jau šalta, be paklodžių, be dvikarcių, naktimis juos nepaliksi! O reikia-gi valgį, kurą, ir daug kitko jiems pirkti. Visa Lietuva nukreipus akis ant apsigynimo, kariuomenės užlaikymo, jos apginklavimo. O vaikučiai - našlaičiai jau kreipia savo mėlynas akutes į mumis lietuvius Amerikoje gyvenančius, ir prašo — kaip tą vakarą jie mumis prašė, kad mes jų neužmirštume, kad butume ir toliaus taip duosnus, kaip ir praeityje. Jie dėkavojo už tuos skuduriukus, skarutes ir šniuriukus, Amerikos lietuvių— atliekamuosius, beveik išmestus tenai jiems atsiųstus. Ką jie iš jų išdraskę nepasiviuvinėja, neišmezginėja — viską, kas tik yra galima!

Dabintis nėra kuom, nes veik šį-tą išmezgus, išsiuvus, nutiepliojus, ar apdrožius, ir parduoti reikia. O čia vaikinėliai neturi nė jokių įrankių; savo rankutėmis turi viską padaryti. Nežiurint to viso, tie mažutėliai visi šoka ir dainuoja ir gerai mokinasi. Visi bus geri lietuviai ir lietuvaitės!

Ak jų nutieplioti, nupiešti paveikslėliai (o jie moka gerai savo darbą atlikti!) čia Amerikoje susirinkimuose greit parsiduotų! O kiek daug tenai — Lietuvoje — visko už tą vieną Amerikos dolerį galima jiems nupirkti!

Gerb. D. Šleževičienė, p-lė Birutė Piasiackaitė, Birutė Gaigalytė ir kitos gabios globėjos žino gerai, ką ir kaip reikia jiems pirkti. Tik duokime joms dolerių keletą... kiekvenas, kurie sakome, kad mylime Lietuvą! Čia tai jau tikrai — paaukuoti doleriai — ant nieko nenueis! Pirmininkės antrašas: "Gerb. D. O. Šleževičienė, 49 Laisvės Aleja, Kaunas, Lithuania."

Bile kas gali siųsti poniai Šleževičienei pinigus ar drapanas, ar rašyti tiesiog, ar per nai baltgudžių kraštas ir todel Amerikos draugijas, o visada gausite nuoširdų atsakymą.

Su pagarba,

Vincas F. Jankauskas,

Nors tas p. Jankausko laiškas parodo gana aiškiai tų nelaimingų našlaičių pedėtį, kaip laiške sunku geriaus ir nurodyti,bet ištikrųjų, tai yra tik pilnas šešėlis to didelio skurdo ir nepertekliaus kokį tie vargdienėliai turi perkęsti. Nes tikrojo skurdo, taip kaip tikrojo dvasinio skausmo jokios pluksnos, net ir genijus, dar nėra aprašęs. Ta suprantant ir žinant, kad tie mažutėliai —po apdriskusiais skarmalėliais — turi jaučiančias širdis, aišku, kad jie kenčia didelį ir fizišką ir dvasinį skurdą. Už ką jie kenčia? Ar jie kame nors yra prasikaltę? — Ne! Jie atėjo į pasaulį be jokio savo ypatiško užsibriežimo, taip, kaip kad gėlės, žiedai bei jaunas pavasaris. Kad suaugusieji kariauna, kad lenkai užgrėbė Vilnių, kad jų tėvai - lietuviai atlikdami savo pareigas - gindami savo šalį nuo razbaininkų — krinta ant karės lauko, tai ne jų kaltė!

Kada-gi moterys — žmonijos motinos — yra pirmos kudikiu mylėjime, tai Lietuvos moterys ir sutvėrė, Kaune, tam tikrą įstaigą, po vardu: "Lietuvių Moterų Globos Komiteto Vaikų-Našlaičių Prieglauda." Įsteigus tą prieglaudą ir surinkus į ją burį našlaičių, reikėjo pinigų jos užlaikymui. Dr-ui Alseikai važiuojant į Ameriką gyvu maldu jos įprašę, kad jis, pasiekęs Ameriką, kreiptųsi tuo — paramos - dalykų į užjuryje gyvenančias jų seseris - Lietuvos moteris, ir brolius - vyrus. Tas atsišaukimas neturi pasilinkti "balsas tyruose." Ne tik moterys, bet ir vyrai turi remti tą taip prakilnų darbą!

Šito koncerto rengėjai prašo visus, kad kas tik kiek, ir kaip gali, paremtų koncertą — patys ateitų ir kitus pakviestų į jį. Daug musų gabių dainių ir muzikų apsiėmė išpildyti skiriamą programo dalį be atlyginimo. Visuomenė turėtų neatsilikti nuo tų kiltadvasių musų dailininkų.

Kad davus progą ir tolimesnių vietų lietuviams prisidėti prie to darbo, Lietuvių Studentų Kliubas **kviečia visus pasiturinčius pramoninkus ir darbininkus, kiek gali tam tikslui paaukuoti.** Paaukuota dešimtinė ar penkinė kišeniaus neišplėš, o sąžinei duos didelį smagumą iš atlikto gero ir mielaširdingo darbo! Aukojanti, čekius ir money odrerius išrašykite Liet. Stud. Kliubo iždininko vardu, "Rev. St. Geniotis," ir prisiųskite sekretoriaus vardu: "Nadas Rastenis, 769 Broadway, So. Boston, Mass." Sukelti pinigai bus patalpinti laikračiuose aukotojų vardai ir aukos, kaip ir koncerto pelnas— priduota Dr-rui Alseikai, o jis priduos Lietuvių Moterų Globos Komiteto Vaikų - Našlaičių Prieglaudai, Kaune.

Lietuvių Studentų Kliubas.

CAMBRIDGE, MASS.

L. P. S. Parkalbos.

Liet. Piliečių Sąjungos prakalbos buvo kovo 6 d., Y. M. C. A. name. Prakalbos nusisekė visais atžvilgiais: buvo pilna salė žmonių. Pirmas kalbėjo pilietis M. Venys, trumpoje kalboje pabrieždamas senovės vergiją - baudžiavą.

Antras kalbėtojas, L. P. S. Centro pirmininkas, J. V. Liutkauskas pirmu kartu kalbėjo Cambridge'iuje Pilietis Liutkauskas ilgoje ir taktingoje kalboje labai užinteresavo visa publiką. Buvo patėmyta, kad klausytojai kiekvieną žodį gaudė ir gilino į savo širdis. Kalbėjo abelnai apie Lietuvos reikalus, pabrieždamas 3 metų sukaktuves: kiek Lietuva pakilo 3 metų bėgyje, kokius darbus nuveikė, išrodinėdamas daug valdininkų, ministerių, kurie svarbias vietas užima, nors jie ne musų pažiurų arba partijos. Kadangi Lietuvos valdžią susideda iš įvairių partijų, tai visoms partijoms svarbu lygiai ir remti Lietuvos reikalai. Gerb. Liutkauskas nurodė partijų reikalingumą ir jų paštynes. Baigdamas prakalbas, perskaitė Lietuvos valdžios raporterio iš Paryžiaus pranešimą, kuriame nurodytas didelis klerikalų burys prieš Lietuvos valdžią, norintis prijungti Lietuvą prie Lenkijos ir su dvarininkais ir klebonais draugauti. Nors kalbėjo suviršį 2 valandi, bet kadangi publika pamėgo jo aiškią ir turtingą kalbą, tai labai norėjo, kad paaiškintų ir apie išgamų štabą. Bet kaip visur, taip ir pas mus yra visokių nenaudėlių. Retkarčiais supladavo, kad pakenkus kalbėtojui. Jie buvo lengva patėmyti, nes šaipydavos visą laiką. Jų buvo apie 3. Jie aiškiai pasirodo, kad Žulikovskio tarnai. Bet kalbėtojas ir nepaaiškino, greitai slinko prie užbaigimo, nes jautėsi, kad vėlu, ir dar buvo vienas kalbėtojas — F. J. Bagočius. Patartina L. P. Sąjungai, kad dar kartą surengtų prakalbas ir pakviestų Liutkauską, nes matyt buvo, kad žmonės pageidauja.

Paskiausia kalbėjo F. J. Bagočius. Trumpai kalbėjo apie L. P. Sąjungos reikalus.

Buvo rodomi paveikslai, taipgi buvo parinkta aukų Vilniaus atvadavimui, sumesta apie 27 dol. su centais stebėtinai mažai, bet nėra padyvo, nes didelė bedarbė. Prisirašė apie 50 narių. Tokiu budu milžiniškas pasisekimas. Lai buna visiems suprantama Lietuvos likimas, josios gerovė. Lai išauga milžiniškas susipratimas, Lietuvos sunų ir dukterų, kad galėtume Lietuovs rubežius aptverti sidabro štangomis, auksu pateptomis, ir kaip bitės iš visų šalių medų neškim Lietuvos gerovei.

Trakų Pilis.

KVIETIMAS Į PARODĄ.

Ukėsų Draugija kviečia visus lietuvius be skirtumo ant 17 d. kovo (March), 12 val. susirinkti prie Lietuvių svetainės, kampas E ir Silver Sts., apvaikščiojimui 145 metų sukaktuvių (Evcuation Day).

Puiki Lietuviška

UŽEIGA

pas

ANTANĄ TAMULEVIČIŲ

300 Broadway, S. Boston Mass.

KELIONĖ LIETUVON.

Per P. Mikolainio Agenturą Lietuvon su laivu "Manchuria" tiesiog į Hamburgą ir Eitkunus Kovo 3 d. iškeliavo:

Benediktas Bereišis,
Anelė Bereišiutė,
Pranas Žostautas,
Kazimieras Valunas,
Pranas Mačiulis, visi iš Brooklyno,
Ignotas Čepulis iš Chicagos,
Juozas Grinius su žmona iš Philadelphijos,
Petras Aušra su šeimyna ir Derby, Conn.,
Jonas Bieliauskas su šeimyna iš Derby, Conn.,
Bronislovas Juodvalkis,
Aleksandras Šlepetys,
Jonas Saduikis,
Antanas Vaivada,
Kazys Vilimas,
Jurgis Armonas,
Stasys Pažeckis, visi iš Leechburg, Pa.

Visiems keleiviams tapo parupinti pasai, pasitikimas ant dypo, gera nakvynė, palydėjimas į Custom House, gavimui laidų iškeliauti, aprupinimas bagažų, palydėjimas ant laivo. Visi keleiviai buvo pilnai užganėdinti ir rašė savo draugams, likusiems Amerikoje, kad per P. Mikolainio Agenturą yra geriausia keliaut,nes yra pilnai apsauogti nuo visokių išnaudotojų, kurių New Yorke yra labai daug.

Pasai tapo parupinti iš kalno ir visi keleiviai atvyko į New Yorką tik dvi dieni pirm išplaukimo laivo, taip, kad neturėjo nereikalingų išlaidų belaukiant išplaukimo laivo ar gavimo paso.

Taigi visi, kurie manote tuojaus grįžti į Lietuvą, kreipkitės prie P. Mikolainio Agentuos, kur turėsite tikrą ir teisingą patarnavimą.

Naujas laivas "MINNEKAHDA" išplauks stačiai į Hamburgą kovo 31. Laivo didumas yra 17,220 tonų. Visiems keleiviams yra atskiruos kambariai su dviem, keturiomis ir šešiomis lovomis. Šis laivas gabena vien tik tai trečios kliasos keleivius. Laivakortės kaina į Hamburgą ir Eitkunus $130.00.

Reikalaudami pasui aplikacijų atsiųskite savo 2 potogafijas 2X3 colių didumo prie paso ir $10.00 už pasą, kaip viskas laiku parupinta. Visados adresuokite:

P. MIKOLAINIS,
53 Hudson Ave., Brooklyn, New York.

AR NORITE UŽDIRBTI EXTRA PINIGŲ?

Moterys ir merginos, čia jusms gera proga uždirbti extra pinigų, liuosu nuo darbo laiku, darant visokios rušies karoliuotus daiktus,kaip tai: laikrodėliams retėžėlius, retėčiukus, rankinius maišiukus ir t. t. Karoliukais audimas yra smagus ir žavėjantis darbas. Gana daug reikalaujama karoliuotų išdirbinių. Mes jums pasakysime, kaip parduoti su geru uždarbių. Prisiųskite vieną dolerį ir mes prisiųsime parcel pašta primokėtai, vienas "Simplex" karoliukais audimo stakles ir (3000) tris tukstančius visokios rušies karoliukų, dvi adatas, gražius piešinius ir instrukcijas. Yra labai lengvas darbas, net ir kudikis gali atlikti. Nepamirškite, kad už vieną dolerį gaunat visus minėtus daiktus. Nepatinkant pinigus grąžiname. Laiško nerašykite, iškirpę apgarsinmą prsekite dolerį prisiųskite, o už kelių dienų gausite minėtus daiktus. Mes taipgi turime pardavimui visokios rušies karoliukų.

Parašykite teisingai savo orderį ir antrašą. Atlik viską tuojaus, kol neišėjo iš minties.

NOVELTY MANUFACTURING CO.
Room 18 Southern Bldg. Dept. 89-a,
Tampa, Fla. (17)

PAJIEŠKAU savo vyro Juozo Kosiulaičio, jis karės laiku tarnavo S. V. kariuomenėje, pirmiaus gyveno Brooklyn'e, dabar nežinau, ar gyvas, ar miręs. Meldžiu atsišaukti.

Anelė Povilioniutė-Kosiulaitienė,
Miestas Vilkaviškis,
Malunų gat. No 1, **Lithuania.**

KURSAS NUPUOLĖ

Tai geriausia proga daug auksinų į Lietuvą nusiųst.

Greitume nusiuntimo pinigų nieks su manim negal lenktyniuotis; visiems pinigų siuntėjams pristatau kvitas su parašais priėmėjų pinigų.

Laivakorčių agentura į Liepojų, Hamburgą ir visur.

Pasai kelionei į Lietuvą.

Padarymas lietuviškų dokumentų.

Pinigus siųskite per pašto. Money Order. Rašydami pridėkite 2c. stampą ir visados adresuokite:

P. MIKOLAINIS,
53 Hudson Ave., Brooklyn, N.Y.

R.M.S.P.

— Į —

EUROPĄ

Dvisavaitiniais "O" Laivais

New York—Hamburg

Sustoja prie
Charbourge ir Southamptone

ORBITA ..... GEGUŽIO 21
OROPESA .... BIRŽELIO 4
ORDUNA ..... BIRŽELIO 18

1, 2 ir 3 klesos keliavimas.
Viskas puikiai įrengta trečios klesos pasažieriams.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.

26 BROADWAY, NEW YORK
Arba bile Laivakorčių Agenturoje.

PAJIEŠKAU savo dukters Onutės Rutkauskaitės, 4 metų amžiaus, kurią išsivežė pabėgdama nuo manes ir nuskriausdama ant 900.00 Damutė Rutkauskienė, su lenku Antanu Mad-

zwecku 45 m. Ženklai jo yra — trumpo regėjimo, vartoja lenkų ir rusų kalbas, angliškai prastai kalba, lietuviškai nemoka. Mano duktė Onutė kalba tik lietuviškai. Už pranešimą, kur jie randasi duosiu $15.00.

ADOMAS RUTKAUSKAS,
82 — 2-nd St., Framingham, Mass.
(12).

PAJIEŠKAU savo draugų ir draugių, Sakalauskų ir Juozo Zubricko, jie visi yra iš Sintautų, Šakių apskričio. Malonėkite atsišaukti.

ANTANINA GIRDAUSKYTĖ
(DAUGELIENĖ),
787 Bank St., Waterbury, Conn.

Pamėginkite naujo

Ruffles

Su užregistruotu vaisbaženkliu Suv. Valst. Patentu Biure.

Naujame mėlyname pakelyje.

Visos tvirtos, gemalus užmušančios ypatybės šiame vaiste idėtos, su priemaiša priimniai švelnaus kvėpalo.

Ruffles yra labai paveikiantis pleiskanu pašalintojas — begaliniai puikus plauku sutaisytojas, kuris patiks kad ir gačniausiai ypatai.

Aptiekose parsiduoda po 65c. arba atsiuskite 75c., tad atsiusime per pašta tiesiog iš labaratorijos.

Butinai reikalaukite šitokio pakelio. Žiurekite, kad butų INKARO vaisbaženklis.

PAJIEŠKAU Jono Draugelio. Prieš karą gyveno Amerikoje mieste Šlikvinte. Paeina iš Vilkaviškio parapijos. Meldžių atsišaukti.

Marė Daugelienė,
Miestas Vilkaviškis,
Maluno gat. No. 1, **Lithuania.**

Lietuvos Atstovybės Amerikoje Pranešimas

I.

Dėlei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų paliudyjimo pargabenimui giminių iš Lietuvos ir dėlei patvirtinimo įgaliojimų, visokios rušies dokumentų ir dėlei sujieškojimo turtų, bylų vedimo visados kreipkitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso: **Lithuanian Legation, 703 — 15 Street, N. W., Washington, D. C.**

II.

Dėlei persiuntimo pinigų Lietuvon giminėms, nuo karo nukentėjusiems arba dėlei persiuntimo aukų Lietuvos Valstybės reikalams, Lietuvos Gynimo Komitetui, Lietuvos Šauliams, Liet. Raud. Kryžiui ir kitiems reikalams, o taipgi visais Lietuvos Paskolos reikalais, prekybos ir pramonės dalykais ir dėlei Lietuvių piliečių registracijos rašykite visados šiuo adresu: **Lithuanian Representative, 162 West 31st Street, New York City, N. Y.**

Lietuviškos Atvirutės

"Sandaros" Knygyne dabar gaunamos sekančios tikrai lietuviškos atvirutes:

KAINA — 2 UŽ 5c., 12 UŽ 25c.

1. Lietuvos Ukininko Grinčia,
2. Lietuvos Ukininko Namas,
3. Lietuvos Ukininko Vaizdelis,
4. Vilniaus reginys, žiurint nuo Vilijos,
5. Vilniaus Katedros Bažnyčia,
6. Petro Rimšos "Artojas",
7. Šiaulių miesto rinka,
8. Vasarinis Vilniaus Teatras,
9. Petro Rimšos "Močiutė",
10. Trakų pilies griuvėsiai,
11. Gedimino pilies gruvėsiai,
12. Gedimino kalno vaizdelis,
13. Trakų ežeras ir pilis,
14. Sodžiaus vaizdelis "svečių belaukiant",
15. Šv. Onos Bažnyčia Vilniuje,
16. Dr. V. Kudirka Lietuvos Rašytojas,
17. Lietuvaitės, gražus vaizdelis,

Taipgi sekančios: po 5c., 6 už 25c.:

18. Mikas Petrauskas, liuoso meno dailininkas,
19. Dr. V. Kudirka, Lietuvių rašytojas,
20. Simanas Daukantas, Lietuvių Istorikas.

Į kitus miestus pašta mažiau 4 nesiunčiame. Perkupčiam leidžiam gerą nuošimtį. Pasiskubinkite kol yra. Užsisakant ir pinigus siunčiant, adresuokite:

"SANDARA"

327 E STREET, BOSTON 27, MASS.

Nauja Eilių Knyga

Svetimoj Padangeje Pasualio Verpetuose

Knyga didelio formato: 7X10 colių, 200 puslapių, gera popiera ir graži spauda, papuošta su daugeliu venetų ir autoriaus paveikslu.

Eilės, dainos ir prietikiai, šešiuose skyriuose. Viso telpa porą šimtų įvairių eilių.

Parašė ir išleido A. J. JOKUBAITIS

Kaina knygos $2.00, bet del sandariečių mes parduosime per 30 dienų tiktai po $1.25, todel, pasinaudokite šia proga, užsisakykite tuojaus šią knygą, tuom pačiu paremsite "Sandarą."

Užsisakant ir pinigus siunčiant, adresuokite:

"SANDARA"

327 E St., Bank Bldg., Boston 27, Mass.

"Vaikai nustokite bereikalingai peštis — yra užtektinai BAMBINO jum abiem!"

Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiaus!

Net ir mažyčiai žino, kad

BAMBINO

yra geriausia gyduolė visame pasaulyje, kuri duoda galimybės buti liuosu nuo vidurių užkietėjimo. Ji paveikia per vieną naktį; lengvai, tačiaus tikrai! Aptiekose parsiduoda po 50c. arba už 60c. apmokėtu pašto siuntiniu prisiunčiame tiesiog iš labaratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.

3rd Avenue & 35th Street, Borough of Brooklyn, New York City

Lietuviai Amerikoje

PROVIDENCE, R. I.

Kovo 6 švento Kazio parapija parengė prakalbas pagerbimui lenkų karalaičio ir jų baltos vištos, išrinko komitetą aukas rinkti ir siųsti tiesiai į Vilnių, turbut Želigowskiui, nes Pilsudskis ne Vilniuj. Tai koki nelaimingi tie dievo avinai, kad jie duodami save taip mulkinti. Jau jie karalių turi, bet kur jų karalienė?

P. M. G.

P. S. Atsiųsta anglų laikraščio iškarpa taip prasideda: "Four hundred Lithuanians sang native songs,listened to speaches and protested against any plan to abandon Vilna in an observance of St. Casimir's Day and the third anniversary of the independance of Poland yesterday in Palace Casino, Randall Square." — Independance of POLAND, Lenkijos nepriklausomybė! Ar tie mus "kaziukai", užsispyrusieji padaryti lenkų karalaitį Lietuvos "patronu", ištikro darbuojasi Lenkijai, ar jie toki nesumanųs, kad nemoka anglų reporteriui aiškiai pasakyti, jog jie LIETUVOS, o ne Lenkijos šventę švenčia? **Red.**

EDWARDSVILLE IR KINGSTON, PA.

Žinios iš mus kolionijos labai didelė neretybė: rodosi, kad mes čion visiškai nesirupiname apie savo Tėvynę, vien tik pasiuavę Dievo apveizdai, sėdime rankas sudėję ir laukiam, kad koks stebuklas tuos proše-panus Želigowskius nubaustų ir Vilnius Lietuvai liktų. Bet ir mes čion, it skruzdės einame, dirbame, triusiamės, kiek galėdami, — kad tik kaip nors pagelbėjus Lietuvos karžygiams tie visoki angys apvalyti nuo Lietuvos kuno. Taigi prisieina pakelti balsas ir iš mus kolionijos, nes ir čion yra darbuotojų už Lietuvos laisvę.

Kadangi šie du miesteliui yra viena lietuviška kolionija, tai ir vietos lietuviai Lietuvos labui dirba solidariškai. Žinoma, atsiranda da ir tokių, kurie da vis posenovei garbina Tautos Fondą ir užsiima su kaž-kokiais žvirbliais, vanagais ir perkunais.

Reikia pažymėti, kad čion inteligentijos nėra, todėl darbuotė gula ant pečių tiems patiems žmonėms angliakasiams ir šiaip darbininkams, kurie dienomis sunkiai dirbdami, tik vakarais ir šventadieniais pašvenčia savo atsilsio dalį ir dirba, kiek galėdami Lietuvos labui.

Pastaruoju laiku čion susitvėrė Šaulių komitetas ir užsibriežė sau, kad tukstantinė iš šios kolionijos neatbutinai turi buti išsiųsta Lietuvos Šauliams. Ir, kaip rodosi, nepoilgo savo tikslą atsieks. Darant aukų rinkliavas, išpradžių sutikta visokių kliučių: vieni buvo šiurkštųs žodžiuose, kiti skupųs aukojime, o treti visai nesuprato tikslo. Pavyzdžiui, vienam susirinkime svarstyta šaulių reikalas. Vienas iš susirinkusių sako: "Aš Šaulius gerai žinau ir po juos vaikščiojau!" Mat žmogelis suprato, kad aukos renkamos šiaulių miestui. Bet kuomet jam paaiškino tikrą reikalą, žmogutis suprato. Dabar darbuotė daug pasekmingesnė, nes jau visi supranta ir žino, kas tie šauliai yra. Aukų iki šiolai surinkta apie $764.00. Apart to, neseniai į čion atvykęs vargoninkauti p. J. J. Šaučunas, išgirdęs, kad čion eina tokia karšta darbuotė šaulių labui, prišoko ir jis drauge padirbėti. Ačiu p. Šaučuno darbštumui ir vietinio choro patriotiškumu, vasario 6-tos dienos vakare buvo atloštas teatras "Valkata".

Vietinis klebonas tuo pačiu tarpu pasidarbavo kviesdamas žmones skaitlingai susirinkti virš minėtan vakarėlin. Gryno pelno atnešė $150.00, kuriuos pridavė Šaulių komitetui, o pastarasis tuojaus pasiuntė Lietuvos Misijai. Už gražią ir pavyzdingą darbuotę vietinio skyriaus šaulių komitetas, p. Šaučiunui taria širdingą ačiu!

Iki šiol iš mus kolionijos šaulių labui išsiųsta apie 914.00. Bet tai dar neviskas. Moterys, pasižiurėję, kad vyrai dirba, ir-gi stojo prie darbo ir rengia balių balandžio 12 d.. Vyrai, bijodami, kad moterys "nesubytytų" (nepraienktų) skubiai rengia fėrus ant balandžio 27-28 d. ir vis šaulų labui. Linkėtina abejiems gerų pasekmių.

Vilniaus atvadavimui aukojo sekančios draugijos: A. L. T. Sandaros 69 kp. $25.00
S. L. R. K. A. 1-ma kp... $25.00
Liet. Politikos Kliubos.. $25.00
Šv. Antano Dr-ja $25.00

Reiškia, ir antram tikslui pagaminom šimtinę bombą.

Prie progos turiu paminėti štai ką: S. L. R. A. 1-ma kuopa kiek laiko tam atgal aukojo Liet. Šauliams $10.00, ir kaž-kas per laikraštį "Amerikos Lietuvį" užgavo kuopos narių jausmus, buk permažai aukojo. Taigi, man rodosi, nebutų gera užgaudinėti keno jausmus, pirma , kad kiekvienas aukoja pagal savo išgalę, o antra, nepraktiškai yra save aukštinti, o kitą žeminti. Net ir priežodis sako: nesikelk aukštai, nes žemai tupsi. Tai taip ir čion. Viršminėta kuopa, kaip mayti, yra nusistačius pamažu, bet nuolat žengti pirmyn, iki Želigowskis su savo balta varna nebus išvytas net už Varšavos. Tai liudyja, kad $10.00 auka šauliams duota su ilgesniu apsvarstymu, o dabar $25.00 Lietuvos Vilniaus atvadavimui aukojo be žodžio. 1-ma kuopa turi apie tris šimtus narių: na, o jeigu, padėkim, ateinantį susirinkimą nutartų, kad kiekvienas narys įmokėtų į kuopos iždą po vieną dolerį ir kuopos vardu padarytų šauliams arba Vilniaus atvadavimo reikalams, tai kas galėtų tada su aukomis pasistatyti prieš minėtą kuopą? Be abejonės, jį butų pryšakyje visų kitų kuopų bei draugijų, netik vietinėje kolionijoje, bet ir apielinkėje. Ir, kaip girdėti, tai bus ne juokai. Budama taip skaitlinga nariais lengvai padarytų savo Tėvynei gausią auką.

Edwardsvillės moterys patriotės,rengia balių,bet jeigu Kingstono moterėlės susipras, tai Edwardsvillietėms iškirs šposą. Na, paszįurėsime, kas bus "best." Jau susitvėrė čion ir Lietuvos Piliečių Sąjunga, taipgi pasidarė proga edwardvilliečiams ir kingstoniečiams prisirašyti ir buti Lietuvos piliečiais .

Vietinis.

NEWARK, N. J.

Kovo 6 d., 1921 metų buvo L. P. S. prakalbos ir kovo 4 dieną buvo Tautos Fondo prakalbos.

Kovo 6 d., kur kalbėjo pilietis gerb. Račkauskas, t. y. L. P. S. prakalbose surinkta aukų $20.70 ir prisirašė keletas narių. Publika labai užganėdinta, kad gavo progą išgirsti žymių faktų kaslink Lietuvos politikos ir Tautos Fondo.

Dabar kas link Tautos Fondo prakalbų. Katras tik dalyvavo Newark'o Šventų Kazių apvaikščiojime, tai nepaisant kas jis nebutų, pasakys, kad ten taip buvo, kaip aš rašau. Į Kazių apvaikščiojimą buvo atvykęs kun. Šaliunas. Tai dienai jau buvo prirengta viskas: buvo Cicilijos choras, Vyčių choras ir Parapijonų vaikų choras, ir visi laukė progos atsižymėti prieš publiką, labiausiai laukė, kada kalbėtojas paliaus bliuznyjęs ant tautiečių, sandariečių ir Lietuvos Misijos, bet nelaimė davė, kad patol neliovė, pakol jau ir pačiam Newarke zakristijonui atsibodo jo nemalonumas. Na, jau šiaip-taip nusikraustė nuo scenos Šaliunas, ir ateina zakristijonas, Simonas Kvietkius, su savo choru, bet esą, pirm nė jis dainuosiąs, kad jam duotų publika penkioliką minutų kalbėti. Publika sutinka ir nubalsuoja. Kvietkius kalba kas link kunigo Budriaus, o kunigas Jakštis su neužsiganėdinimu klausosi už scenos, kad tas nabagas Kvietkelius tik giria kunigą Budrių, o kas link Jakščio nė ne burpt. Kunigas pasiunčia vytį D. Rupainį, kad Kvietkių prašalintų nuo scenos, D. Rupainis Kvietkiaus nevaliojo nutempti. G. Bražas viduryje publikos, rinkdamas kazines aukas, prašuko greičiau. Kunigas kumščia sugni užęs prišoko prie Kvietkiaus, Kvietkius neklauso. Šaliunas kitam kampe atsistojęs vėl pradeda bliuznyti ir liepė mesti Kvietkių, nes jis esąs "Sandaros" korespondentas. Visi kalba kartu. Publika pradėjo keikti. O aš,, kaipo "Sandaros" korespondentas, tai turėjau geriausią progą pasijuokti. Dabar vytis G. Bražas su kepure stovi viduryje salės, vytis D. Kuponis stovi ant scenos nubalęs kaip "klemsas", Šaliunas vėl kampe burnoja,, Kvietkus nuo slenos nenori trauktis, kunigas jį stumia. Sakau taip, kaip buvo, o buvo taip, kaip tik ir tinkama pagal tokį šventąjį.Prakalbos ir apvaikščiojimas tuo ir užsibaigė: minėti chorai negavo progos dainuoti nei vienas.

Korespondentas.

DĖLEI LIETUVOS ATSTOVYBĖS DARBO PASKIRSTYMO.

Lietuvos Atstovybės darbas šiandien atliekamas dviejuose ofisuose, butent Washingtone (703 — 15th St.,) ir New Yorke (Lithuanian Representative, 162 West 31st Street, New York, N. Y.).

Nežinodami tinkamai, koksai itin darbas vienoje ar kitoj įstaigoje, atliekamas neretai kreikiasi su reikalais ,kurie atliekami Washingtone, prie New Yorko ofiso ir advarniai prie New Yorko ofiso tokiais reikalais, kurie paprastai atliekami Washingtone. Neretai prisieina persiuntinėti laiškai iš vieno ofiso kitan, ir bereikalingai leisti tam lėšos, o be to ir patsai darbas sutrukdomas.

Dėlei daugelio priežasčių tokie atskiri ofisai šiandien prisieina laikyti ir Washingtone ir New Yorke. Kuomet bus išgauta Lietuvos nepriklausomybės pripažinimas, tai tuomet bus lengviau išskirstyti, kokie dalykai pridera Lietuvos Atstovo žinion, o kokie generalio Lietuvos Konsulio žinybai, kaip tai daroma yra kitų valstybių. Tuo tarpu prisieina visas tas darbas atlikinėti nuo Lietuvos Atstovybės vardo.

Kad išvengus nesusipratimų ir bereikalingos gaišties, žemiau išdėstome, kaip visas Lietuvos Atstovybės darbas yra paskirstytas, kokie joje yra sudaryti skyriai, kuo kiekvienas užsiima ir kieno jis yra vedamas.

1). Lietuvos Atstovybės Skyrius Washingtone.

Čion atliekama visa politinė akcija, pasų ir pasportų vizų išdavimas, visokių dokumentų įgaliojimų paliudyjimai, išdavimas affidavitų dėlei pargabenimo giminių iš Lietuvos, prižiurėjimas piliečių turto ir bylų vedimas ir visokie susirašinėjimai informacijos reikalais.

Visas tas darbas išsiskirstė į keletą skyrių, kaip tai:

1). **Politiniame skyriuje** gaminami visokie raštai, memorialai, pranešimai apie politinius įvykius Lietuvoje, kurie paduodami kaip Valstybės Departamentui, ir kitoms įstaigomis, taip ir Amerikos ir lietuvių presai. Prie šio skyriaus yra sudarytas Lietuvos informacijų biuras, kurio uždaviniu teikti spaudai įvairųs raštai, susisiekti su Amerikos laikraštininkais rupinti įvairių raštų. Prie šio skyriaus dirba M. J. Vinikas, R. C. DeWolf ir Tamas Šeimis.

2). **Pasų skyriuje** išduodami pasai Lietuvos piliečiams ir vizos kitų valstybių piliečiams, ir šiuo reikalu vedamas visas susirašinėjimas. **(M. Vinikas, L. Šalteniutė, Vik. Janušaitė).**

3). **Juridiniame skyriuje** vedamos įvairios bylos dėlei Lietuvos piliečių turtų sujieškojimo ar jo apsaugojimo, tvirtinami įvairųs įgaliojimai ir šiaip dokumentai, susirašinėjama su įvairiais notarais, kurie nori užsiregistruoti Lietuvos Atstovybėje, pačių bylų dėlei sujieškojimo pomirtinės ar įpėdinystės vedimas ir kitų reikalų dėlei žmonių teisių apsaugojimo.

Šio skyriaus vedėju yra adv. **M. M. Šlikas,** kursai yra drauge ir visos raštinės prižiurėtoju.

Bendrosios raštinės ir atskaitybų vedėja **Elena Paleskaitė.**

"Viešojo Am. Lietuvių Knygyno" ir archyvo prižiurėtoju ir tvarkytoju yra **Pr. Pukas .**

II. Lietuvos Atstovybės Skyriai prie New Yorko Ofiso.

4). **Lietuvos. Paskolos. Skyriuje** vedama pirmosios paskolos atskaityba, susirašinėjama su visomis paskolos stotimis dėlei Lietuvos Laisvės paskolos pardavinėjimo, dėlei surengimo prakalbų, dėlei atsiskaitymo su stotimis už įteiktus ir grąžinamus bonus ir t. t. Paskolos skyriaus vedėju yra **Julius Bielskis,** jo pavaduotoju **Albina Adžgiutė** ir be to dvi sandarbininkės — **Alena Alyšiutė** ir **Paulina Glemžaitė.**

5.) **Pinigų Siuntimo Skyrius** prigelbsti Amerikos lietuviams parsiųsti Lietuvon jų giminėms ar šiaip nuo karo nukentėjusiems pinigų ar šiaip kokių laiškų, sulig laikinai nustatytosios tvarkos ir susižinojus su Lietuvos Finansų Ministerija. Šiuo veikalu vedamas yra platus susirašinėjimas ir tą darbą atlieka **Pranas Narvydas,** kaipo skyriaus vedėjas, ir jo sandarbininkai **Pranas Rimkus, Jonas Spranaitis** ir **Pranės Venckaitė.**

6). **Aukų Skyriuje** priimamos ir persiunčiamos Lietuvon sulig aukotojų nurodymo visos renkamos ir sudedamos aukos kaip Lietuvos Valstybės reikalams, taip ir visokioms labdarybės visuomenės įstaigoms. Taip čion priimamos aukos Lietuvos Gynimo Komitetui, Lietuvos Šaulių Sąjungai, Lietuvos Raudonajam Kryžiui, Našlaičių prieglaudoms, Vilniaus Universitetui ir šiaip įvairioms moksio įstaigoms ir draugijoms.

Visiems aukotojams kokiems nors valstybės reikalams arba Lietuvos Gynimo Komtetui, Lietuvos Šauliams ir Lietuvos Raudonajam Kryžiui, kuomet auka išneša nemažiau dešimties dolerių, yra išduodami pareikalavus tam tikri paliudyjimai, o suaukojusiems mažesnias sumas tam tikri pakvitavimai. Visų aukų sumos ir kuomet ir kam pasiųsta Lietuvon, skelbiama nuo Lietuvos Atstovybės vardo laikraščiuose. Šio aukų skyriaus vedėju yra **Juozas Kripaitis.**

7). **Prekybos ir Pramonės skyrius** užsiima įvairiais prekybos ir pramonės reikalais, sužino įvairių prekių kainas, daro įvairius pasiulymus, ruošia pranešimus apie prekybos reikalus ir t. t. Prie šio skyriaus priskaitoma ir **Amerikos Lietuvių Pramonės ir Prekybos Taryba,** kuri kaip savita visuomenės organizacija, turi visą eilę savo užduočių. Pačios Tarybos ir jos Direktoriato raštinė vedama šiame skyriuje. Prekybos ir Pramonės skyriaus vedėja yra **Ona Draugeliutė.**

8). **Lietuvos Piliečių registracijos skyrius** veda visų paeinančių iš Lietuvos piliečių registraciją, susineša su Vyr. Lietuvių Piliečių Sąjungos Valdybą ir tos Sąjungos skyrius, priima nuo jų aukas ir mokesnius Lietuvos Valstybės reikalams, prižiuri visų skyrių įeigų, kurios priduodamos valstybiniam fondui ir susirašinėja su visais skyriais. Šio skyriaus vedėju yra **Jonas Liutkauskas,** kursai drauge yra ir Lietuvos Piliečių Sąjungos pirmininku.

Toksai tat dabar Lietuvos Atstovybės darbas, kurį jai prisieina atlikinėti su šiuo neskaitlingu darbininkų skaičiumi. Suprantama, jog vienoj ar kitoj srityje gali buti padaryta paklaidų, gal but apsileidimų. Visų darbuotojų švenčiausis noras atlikti kuotinkamiausiai kiekvienam Amerikos lietuviui jo teisėtus reikalus. Jeigu bus kur trukumų, nenusisekimo, Amerikos lietuvių visuomenė yra prašoma duoti nurodymų, sąmoningų patarimų.

J. VILEIŠIS,
Lietuvos Atstovas Amerikoj.
Kovo 8, 1921.

NAUJAS AMERIKOS PREZIDENTAS IR NAUJOJI VALDŽIA.

Su dideliu pasitikėjimu ir širdingu lukesčiu dauguma Amerikos lietuvių yra laukę naujojo Amerikos Suvienytų Valsiujų Prezidento ir jo nuskirstosios pildomosios valdžios.

Tat ir suprantama. Senoji demokratų administracija įsivėlusi į nedalinamosios Rusijos principus, kaip į kokią girią, negalėjo užmatyti ir pripažinti Lietuvos Valstybės, kaipo atskiros ir savistovos respublikos. Prieš inauguracijos dieną, kuri čion Amerikoje pripuola šv. Kazimiero dienoje, kuri ir Lietuvoj yra plačiai švenčiama, Lietuvos Atstovybėje buvo gauta daug užklausimų, ar negalėtų, kaip nors ir svarbesniųjų lietuvių organizacijų atstovai dalyvauti tose iškilmėse ir tuomi pareiškė savo pasitikėjimą

Tačiau buvo paskelbta, jog pati inauguracija atsibus be jokių iškilmių ir ypatingų užkvietimų. Tuomet prisiėjo pasitenkinti tuome, kas kitų buvo daroma. Lietuvos Atstovybės nusamdomas namelis, kursai taip reiškiai yra atsigrįžęs į Pensylvanijos avenue, kuria keliavo visa inauguracijos procesija iš White House į Capital ir atgal, buvo dailiai išdabintas su keleta Amerikos žvaigždėtų ir keleta musų dailių trispalvių vėliavų, kurios tarsi turėjo traukti atydą visų praeivių.

Tą pačią dieną lietuvių tautos ir valdžios vardu Lietuvos atstovas Amerikoje yra pasiuntęs pasveikinimą ir geriausių linkėjimų Valstybės Prezidentui, Vice-Prezidentui ir Valstybės Sekretoriui.

Lietuvos Informacijų Biuras.

P. S. Šių pasveikinimų teksto vertimai toliau seka:

Jo Ekscelencijai
Warren G. Harding'ui,
Amerikos Suvienytų Valstijų Prezidentui.

Gerb. Prezidente:—

Vardan Lietuvos Respublikos Valdžios ir visų jos gyventojų, turiu garbės sveikinti Jusų Ekscelenciją iš priežasties Jusų inauguracijos, kaipo Suvienytų Valstijų Prezidento. Lietuvos žmonės auklėja savo širdyse ypatingą prisirišimą prie Amerikos žmonių veikliausiai tos priežasties dėlei, jog netoli viso milijono paeinančių iš Lietuvos asmenų čion yra suradę apsaugą nuo sunkių gyvenimo priepuolių ir persekiojimų ir galemybė iš naujo sukurti savo laimingą buitį. Pačios Amerikos gerovė visados primena Lietuvos gyventojams, jog tąja gerove naudojasi ir jų draugai ir giminės iš Lietuvos ir tie jų broliai piliečiai, kurie gyvena po Amerikos vėliavos apsauga. Dėlei tos tat priežasties su ypatingu atsidavimu ir širdingumu linkiu Jusų Ekscelenlijai ir visai tautai, kurios vadovavimui Jus esate pašaukti, ramiai ir laimingai kuoilgiausį laiką plėtotis.

Reikšdamas aukščiausios pagarbos ženklus lieku Jusų nuožemiausiu tarnu,

Jonas Vileišis,
Lietuvos Atstovas Amerikoj.
Kovo 4 d., 1921.

---

2) Gerbiamam
Calvin Coolidge,
Amerikos Suvienytų Valstijų Vice-Pirmininkui.

Gerbiamasai:—

Leiskite man išreikšti Jums nuo savęs ir nuo Lietuvos Valdzios ir tautos širdingiausių linkėjimų iš priežasties Jusų apėmimo tos augštos vietos, ant kurios Amerikos liaudis yra Jus pastačiusi. Ypatingai smagu yra man reikšti tuos linkėjimus Tamistai, nes Massachusetts'o valstijoje gyvena daug tukstančių lietuvių ir atkeliavus man į Suvienytas Valstijas pirmiausiai Bostone prisiėjo širdingo priėmimo datirti.

Kaipo Suvienytų Valstijų Vice- prezidentui, Tamstai atsieis pildyti didžiai atsakomingas ir garbingas pareigas ir aš linkiu Tamistai kuogeriausios pasekmės, kokia esi Tamsta atsižymėjęs ir kaipo Massachusetts'o Valstijos Gubernatorius.

Reikšdamas tamistai aukščiausios pagarbos ženklus, lieku Tamistos ištikimas,

Jonas Vileišis,
Lietuvos Atstovas Amerikoj.
Kovo 4 d., 1921.

---

3) Gerbiamam
Charles E. Hughes,
Valstybės Sekretoriui.

Gerbiamasai:—

Vardan Lietuvos tautos ir Lietuvos Valdžios teleista bus man ištarti širdingiausį Tamstai pasveikinimą iš priežasties apėmimo Suvienytų Valstijų Valstybės Sekretoriaus vietos ir linkėti Amerikos Valdžiai ir Valstybės Departamentui, kuriame Tamista pirmininkauji, laimingai ir garbingai atlikinėti visi reikalai.

Reikšdamas Tamistai aukštos pagarbos ženklus, pasilieku Tamistos,

Jonas Vileišis,
Lietuvos Atstovas Amerikoj.
Kovo 4 d., 1921.

Kiburiai, Pasvalio apskr. Kiburių mokytojų rupesniu čia susikurė nepartinė Jaunimo kuopelė "Kibirkštis". Naujiems Metams Lietuvos gynimo reikalams surengė vakarėlį. State "Ant bedugnės krašto" ir "Kurčias žentas." Skambino mandalina.

Šito Jaunimo kuopelė surengė jau tris vakarėlius, turi savo dekoracijas, grimus artistams ir suolus publikai. Reikėtų ir kitam sodžiaus jaunimui imti Kiburiečių pavyzdys. **Kelmas.**

Lietuvos Laisves Paskola.

Kolionijų Stovis Vasario mėn. 1 d.

1. New York ir New Jersey Apskritys 28 stotys .

Kvota $700,000.00

Stovis vasario mėn. 1 d. 1921 m. . .		$232,088.70
Skirtumas apie		$467.911.30
Amsterdam	$65,000.	$38,294.68
Albany	6,000.	942.80
Bayonne	20,000.	6,647.00
Binghamton	10,000.	4,483.44
Bronx	10,000.	9,147.50
Elizabeth	70,000.	18,719.23
Herkimer	5,000.	3,108.40
Hoosick Falls	10,000.	2,240.00
Jersey City	10,000.	1,350.00
Kearney ir Harrison	15,00$.	15,349.86
Long Island	10,000.	3,370.30
Rochester	45,000.	17,890.05
Schenectady	10,000.	4,110.78
Watervleit	5,000.	450.00
Brooklyn	250,000.	37,485.62
(4 stotys)		
"Garso" Red.		19,249.20
Kun. Kodis		3,351.70
Ambraziejus		750.00
"Vien. Lietuv."		14,132.72
Linden	2,000.	1,182.97
Maspeth	10,000	2,750.00
New York City	20,000.	1,950.00
Niagara Falls	12,000.	7,750.76
Newark	75,000.	41,028.06
Perth Amboy	5,000.	1,218.00
Paterson	7,000.	7,510.25
Passaic	3,000.	1,311.00
Utica	8,000.	3,250.00
Yonkers		550.00
Be stočių	15.000.	
	$700,000.	$232,088.70

2. Waterbury, Conn. (16 stočių).
Kvota $540,000.

Stovis vasario mėn. 1 d., 1921 m. . .		$202,426.03
Skirtumas apie		337,573.97
Ansonia	30,000.	10.985.40
Bridgeport	50,000	11,332.54
Bristol	5,000.	1,700.00
Hartford	50,000.	25,803.50
Meriden	10,000.	1,750.00
New Britain	80,000.	36,952.46
New Haven	50,000.	22,007.78
Naugatuck	5,000.	
S. Manchester	15,000.	4,050.00
Simsburg	2,000.	
Stamford	3,000	1,553.84
Tarriffville	2,000.	
Thompsonville	20,000.	13,677.39
Torrington	15,000.	1,012.84
Union City	20,000.	7,101.00
Waterbury	130,000.	59,499.28
Be stočių	58.000	
	$540,000.	$202,426.03

3. Boston, Mass. Apskritys (28 stotys).
Kvota $580.000.

Stovis vasario mėn. 1 d., 1921 m. . .		$288,434.16
Skirtumas		291,565.84
Athol	8,000.	5,981,02
Boston (2 st.).	140,000.	
Kiburis		17,036.76
Jurgeliunas		26,391.70
Cambridge	45,000.	22,410.11
Greenfield	4,000.	2,464.30
Haverhill	5,000.	1,825.00
Holyoke	5,000.	1,554.00
Lewiston, Me.	8,000.	4,668.82
Lincoln, N. H.	5,000.	2,151.20
Lowell	15,000.	4,440.73
Manchester, N. H.	10,000.	7,083.67
Northampton	5,000.	3,380.80
Pittsfield	4,000.	2,353.20
Rumford, Me.	5,000.	2,952.50
Easthampton	5,000.	1,150.00
Brockton ir Montello	45,000.	11,131.50
Baldwinsville	4,000.	600.00
Brighton	15,000.	6,025.00
Gardner	8,000.	4,160.00
Lawrence (2)	45,000.	
Skusiavičius		8,706.25
Sekys		4,792.80
West Lynn	5,000.	1,650.00
Norwood	25,000.	10,604.08
Nashua, N. H.	15,000.	5,456.32
Privdence	30,000.	11,636.74
Westfield	10,000.	5,625.20
Worcester	100,000.	113,556.66
Be stočių	7,000	
	$580,000	289,788.16

4. Philadelphia, Pa. Apskritys (12 stočių).

Baltirome, Md.	150,000.	
Karalius		13,075.35
Iazdauskas		26,888.45
Liet. Am. Pr. Bend.		10,400.00
Philadelphia ir Richmond	170,000.	
Vaivadas		1,050.00
Kun. Žimblys		2,400.00
Steponavičius		1,151.70
Miklas		29,723.93
So. Bethlehem	10,000.	100.00
Chester	20,000.	4,295.00
Easton	5,000	1,106.00
Trenton	5,000.	4,018.54
Reading	5,000.	1,965.00
Be stočių	35,000.	
	$400,000.	$96,173.97

5. Wilkes Barre, Pa. Apskr. (12 stočių).
Kvota $480,000.

Stovis vasario mėn. 1 d.,		$66,759.81
Skirtumas apie		413,240.19
Duryea	15,000.	3,150.00
Edwardsville (Kingston)	45,000.	10,066.20
Forest City	20,000.	3,630.00
Miners Mills	20,000.	4,855.00
Pittston	85,000.	9,032.00
Plymouth	75.000.	2,854.44
Scranton	100,000.	
(3 stotys)		
Janušaitis		8,495.00
Kun. Lopatto		1,000.21
Mardosa		3,255.00
Sugar Notch	25,000.	2,500.00
Wanamie	8,000.	2,856.50
Wilkes Barre	70,000.	15,065.46
Be stočių	37,000.	
	$500,000.	$66,739.81

6. Pittsburgh, Pa.. Apskr. (12 stočių).
Kvota $400,000.

Stovis savario mėn. 1 d.		60,164.99
Skirtumas apie		339,835.01
Dentleyville (Edgeworth)	15,000.	1,205.00
Bridgevilie	5,000.	350.00
Braddock	10,000	9,564.26
Ambridge	5,000.	1,102.40
Donora	5,000.	2,216.50
Duquasne	15,000.	3,911.28
Export	2,000.	100.00
Homestead	50,000	8,130.44
W. Pittsburgh, Sheridan McKees Rocks	30,000.	4,271.60
Pittsburgh (2 stotys)	170,000.	
Valkauskas		2,505.00
Miss Sutkaitis		22,052.12
E. Vandergrift	5,000	4,756.39
Be stočių	63,000.	
	$380,000	$60,164.99

7. Shenandoah, Pa. Apskr. (16 stočių).
Kvota $400,000.

Stovis vasario mėn. 1 d.		$46,214.62
Skirtumas apie		353,785.38
Cumbola	1,000.	300.00
Frackville	10,000.	625.42
Freeland	5,000.	704.06
Girardville	10,000.	1,620.00
Gilberton	10,000.	1,752.40
Hazleton	7,000	1,670.00
Kulpmont	2,000.	228.60
Mahanoy City	80,000.	4,610.00
Minersville	50,000.	1,420,00
Mt. Carmel	30,000.	8,143.74
New Philadelphia (Silver Creek)	30,000.	5,682.14
Palmerton	2,000.	511.20
Shenandoah	100,000.	15,986.30
Shamokin	5,000.	894.??
St. Clair	10,000.	652.??
Tamaqua	5,000.	1,413.??
Be stočių	61.000.	
	$400,000.	46,214.62

8. Chicago, Ill. ir visi Vakarai (50 stočių).
Kvota $1,000,000.

Stovis vasario mėn 1 d.		$520,457.93
Skirtumas apie		479,548.07
CHICAGO:		
Bridgeport (4)	155,000.	
Petkus		27,220.00
Elias		2,950.00
Šatkauskas		52,830.00
"Lietuva"		630.00
Town of Lake (3 stotys)	160,000	
Vskaunt		72,398.70
Baltutis		22,407.50
"Draugas"		8,026,16
18th ir Union Ave. (2 st.)	90,000.	
Dargis		21,805.00
Andrulis		21,113.25
West Side	80,000.	
Krotkus		26,103.00
North Side	35,000.	
Rugienius		21,510.00
Brighton Pk.	60,000.	
Jovaišas		33,604.90
(Daugiau bus).		

REIKALINGI 3 GERI SIUVĖJAI, kurie gali dirbti kotus, kelnes ir kamizules. Turi buti geras siuvėjas. Darbas ant visados geram siuvėjui.

Kreipkitės laišku, ar ypatiškai

J. ČESNUTIS,
30 Elizabeth St., Derby, Conn.

Didžiausias Knygynas

— TIK —

DARBO ŽMONIŲ KNYGYNE

Galima gauti visos Knygos. Reikalaukite musų Knygų Katalioga. Siųskite musų Knygyno Knygas Lietuvon savo draugams ir giminėms. Kurie pirksite musų Knygyne Knygas siuntimui Lietuvon nuleisime pigiaus, duosime patarimą kaip siųsti, kad siuntinys pasiektų Lietuvą, be to mes parduodame laikraščius ir knygas tik ką atėjusius iš Lietuvos: "Socialdemokratą", "Lietuvos Ukininką", "Sietyną", "Aušrinę", "Mokyklą ir Gyvenimas", taipgi Knyga Kelias į Socializmą, kaina 50c. Kreipkitės adresu:

J. B. AGLINSKAS,
3238 S. Halsted St., Chicago, Ill.

VIENATINĖ LAIMĖ YRA PINIGAS

Pinigai seka paskui idėją. Gerą idėją galite įgyti iš knygos "Guid for Bettermant of Future (Vadovas į Pagerinimą ateitėje). Pareikalauk jos, įdėdamas 10c. atmokėjimui pašto išlaidų. (11).

UNIVERSAL SALES CO.,
346 E. 53rd St., New York, N. Y.

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.
Akiu Specijalistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu, South Boston.

Tel. S. B. 2488
DR. J.C. LANDŽIUS - SEYMOUR
LIETUVIS
Gydytojas ir Chirurgas
366 Broadway, S. Bostòn, Mass.

Dr. Terssem
DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass.
viršui "Iver Johnson" kautuvės
Patyręs dentistas, prieinamos kainos. Atdara subatoms po pietų. Nedėliomis pagal sutartį. Telephonas Park 3310.

Bell Phone Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandos;
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedeliomis iki 4 po piėtu.

LIETUVIAI!!!

Ar Jųs žinote savo Naują Lietuvą?

Ar žinote jos rubežius ir teritorijas, kurias ji apima?

AR JUS ŽINOTE, kaip dabar Europa išrodo, sulig vėliausių nustatymų Paryžiaus Taikos? Naujoji Lietuva, Estonija, naujoji Vokietija, naujoji Čeko-Slovakija, Lenkija, Latvija, Vengrija, Austrija, Jugo-Slavija, Balkanai ir t. t.

KIEK KARTŲ JUS ŽINGEIDAVOTE,kuomet skaitėte apie vieną ar kitą vietą, kas su ja padaryta, kam dabar ji priklauso, arba kur tikrai ji yra.

TODEL JŲS BUVOTE DESPERATIŠKAI REIKALINGI vėliausio "Politiško Žemlapio Naujos Europos," kuris butų spalvuotas, 23 per 34 colius didumo tinkantis pakabinti ant sienos namuose ar biznio vietose, kuris butų PAMOKINIMU IR PAINFORMAVIMU VISAI ŠEIMYNAI. Gautas patyrimas iš šitų žemlapių atmokės jums daug kartų brangiau, negu užmokėti pinigai už jas.

KAINA VIENAS DOLARIS, siųskite pinigus registruotu laišku. Užmokestį galite siųsti banko, čekiu ar ekspreso money orderiu, arba pinigais. (12)

INTERNATIONAL MAP COMPANY
341 Fifth Avenue, New York, N. Y.

American Line

Tiesioginė linija iš New York įHamburgą.

Patogiausia kelionė į Lietuvą ir Rusiją. Didelis moderniškas dvejais šriubais laivas išplauks

MONGOLIA . . . . . Kovo 17 d., 1921 m.
MINNEKAHDA (najas) . . . . . Kovo 31 d., 1921 m.
MANCHURIA . . . . . Balandžio 14 d., 1921.

Trečia klesa iš New York iki Liepojaus $132.00
Trečia klesa iš New York iki Eitkunų $130.00

Trečios klesos pasažieriai mandagiai yra maitinami, dideliuose vagomuose kambariuose. Atskrus kambarėliai del motėrų irvaikų.

Kreipkitės į Kompanijos ofisą: 84 State St., New York, arba prie vietos agento.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

H. CABITT,
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

ATYDAI VISUOMENES

Parduodu laivakortes visoms linijoms, per prieplaukas Hamburgo, Bremo, Rotterdamo, Antwerpo ir Liepojaus. Kurie keliausite Lietuvon Balandžio, Gegužio, Berželio mėnesiuose dar laikas užsisakyti vietas, antros ir trečios klesos. Rankpinigių siųskite $20.-00 Money Orderiu.

Siučiu pinigus į Lietuvą pagal dienos kursą, reikale — telegramu. Nusiuntimas greitas ir gvarantuotas. Visados kreipkitės antrašu: A. L. T. S. NARYS.

JUOZO AMBRAZIEJAUS AGENTURA,
168 Grand St., TEL. GREENPOINT 4548. Brooklyn, N. Y.

Dr. Richterio Galingas Šeimyninis Linimentas!

Pain-Expelleris yra naudojamas, suviršum per 50 metų, beveik visose pasaulio valstybėse.

Nuo reumatiškų skausmų, neuralgijos, apšlubimo, niksterėjimo, raumenų nuvarginimo ir greitam pašalinimui ankstyvo peršalimo, šitas senas, ištikimas šeimynos draugas suteikia neapkainuojamą pagalbą.

Kiekvienas aptiekorius parduoda Pain-Expelleri. Tačiaus, visviena persitikrinkite, ar gaunate tikrąjį su Inkaro vaizbaženkliu.

Jokių kitų nepriimkite, kaipo netikrų ir neteisėtai sufabrikuotų.

F. AD. RICHTER & CO.,
3rd Ave. & 35th St.,
Brooklyn, New York

Mes Galime Gauti Pilną Suma už Jusų LIBERTY BONDSUS

Jeigu Jus turite Liberty Bondsus ir norite juos išmainyti ant pinigų, tai parašykite mums kiek turite, kokie bondsai. Mes gausime tiek, kiek jus užmokėjote. Rašykite šiuomi antrašu:

BALTIC STATES DEVELOPMENT CORPORATION

35 So. Dearborn St., CHICAGO, ILLINOIS.

Vietos Žinios.

BOSTON'O KRIAUČIŲ STREIKAS.

Streikas dar tęsiasi. Kompanijos yra pasiryžusios šį streiką pasmaugti, vienok darbininkai laikosi tvirtai. Visi kampai apstatyti policija ir detektivais, vienok darbininkai nepaiso: eina ir pikietuoja, ypač tose vietose, kur yra skebų. Kad streikierių pikietus ir persekioja visoki bomai ir policija, ir atsitinka tankiai areštavimų ir visokių užpuldinėjimų ant niekaltų streikierių, bet streikieriai vistiek nenusigąsta ir pasirodo kompanijom,kad mes nieko nesibijom, nei buožių, nei areštavimų ir tol laikysimės, kol kompanijas priversime, kad jos ateis ir sakys: gana jums ir mums galėtis, tekit tą viską, ką jus reikalaujat ir eikite prie darbo.

Taigi visi kriaučiai - darbininkai, laikykimės vienybėje, o viskas bus laimėta, ko mes reikalaujam. Vienas už visus, o visi už vieną!"

Spaudos Komisija:
J. Skiotis,
J. Peldžius,
J. Petrikas.

PIRKO UKĘ.

Povilas Simanavičius, "Sandaros" raidžių rinkėjas, nusipirko puikią ukę Boston'o priemiestyje, Dover, Mass., tik dvi mylios atstuvo nuo Norwood'o. Pirkime tarpininkavo p. A. Žvingilas, "Keleivio" įsteigėjas, kurs dabar užsiima namų (Real Estate) pardavimu. Ex-durkorius patarnavo drukoriui, vadinasi, buvo tarsi kokia "profesinė kupčysta."

"EVACUATION DAY".

Kovo 17 d. pareina 145-tos sukaktuvės to nuotikio, kad jieškantieji liuosybės amerikiečiai išvijo iš Bostono Anglijos kareivius, tad tą dieną bus didelės parodos, kuriose dalyvaus ir lietuviai. Keliomis dienomis prieš tai,t.y. pereitoj nedėlioj,kovo 13 d., So. Bostono Piliečių Bendrovė vardu Evacuation Day parengė vakarėlį su muzika, dainomis ir prakalbomis. Reikia pažymėti, kad tą vakarą buvo gerų dainininkų ir dainininkių, bet gražiausiai padainavo, tai mųs gerbiamas Mikas Petrauskas, kurs taipgi buvo pakviestas dainuoti.

MIKO PETRAUSKO KONCERTAI.

Bostone bus jo koncertas balandžio 10, 8 v. vakare, nedėlioje, Steinert Hall, 160 Boylston St. Rengia "Gabija".

Chicagoje — 17 balandžio. — Rengia "Birutė."

KAS MUS LAUKIA?

Gabijiečiai bei gabijietės: jau sulaukėme į S. Bostoną musų gerb. komp. M. Petrauską, kuris buvo apleidęs mus, gabijiečius, pareitų metų liepos 27 d., išplaukdamas Lietuvon. Jau beveik neturėjome vilties, kad vėla kada nors Amerikoje galėsime kartu su juo darbuotis. Mes, gabijiečiai, buvom pražudę vilties, kad vėla galėsime mokytis dainų, muzikos, vėla statyti scenoje operetes — ko nė vienas kitas choras Amerikos lietuvių negali padaryti, tik "Gabijai" ir jos nariams tenka to garbė.

Kiekvienas gabijietis jaučiasi laimingas buti "Gabijos" nariu, ir, rodos, visi atliekami sunkųs darbai jiems lengviausi..., bet visgi nevisiems. Turiu paminėti, kad dar ir šiandie daug "Gabijos" nirų dirba su dideliu pasišventimu nuo pat "Gabijos" susitvėrimo, suteikdami kaip moralę, taip ir materialę pagelbą perkęsdami visokius silpnadvasių narių užgauliojimus. Bet jie visai nė nemano su "Gabija" vien tik del to skirtis.

Įstoja į chorą koks siauras fanatikas bile katros pusės, tik, žiurėk, ir jieško priekabių: tai dainos bei veikalai patrijotiški, mokytojas atrodo jiems buržujus, tai vėla chorą valdo tautininkai, bet kad tą vargšą paklausi ką nors apie dailę, muziką, tai tikras nežinėlis, tiesiog ubagas dvasioje.

Kitiems vėla tik matoši laisvamaniai, šliuptarniai ir daugiau niekas. Toki nariai "Gabijai" nekenksmingi, bet tų tamsių fanatikų vadovai priešingi komp. M. Petrausko griežtam nusistatymui nedirbti partijai. Jie pamatė, kad "Gabija" su komp. M. P. pryšakyje dirba tik dailės darbą, mokina lietuvių liaudį, kaip suprasti muziką ir kaip branginti ją. Taigi šoko lauk iš sklepo Juozapiečiai su Fabijonu prisakyje, sudrąskė pirmiausia gyvuojantį vaikų chorelį, plėšė ir didįjį "Gabijos" chorą, bet nepajiegė. Juozapiečiai sulindę atgal į sklepą ilgai dar neišsiteko su "Gabijos" gyvavimu. Boston'e jie statė dar daug visokių spąstų, visaip ją šmeižė, diskreditavo lietuvių visuomenėje. Partijų fanatiški vadai ašarojo matydami "Gabijos" bepartyvišką vien tik dailės veikimą. Budavo, netalpina "Gabijai" užuojautos straipsnių, budavo net nė už pinigus apgarsinimų netalpina. Gabijiečiai privalo vientik laikraščiui "Ateičiai", o dabar "Sandarai" pasidėkavoti už jos prielankumą "Gabijai", kurios štabo nariai, nuo pirmo iki paskutinio, yra gabijiečiai ir daug "Gabijai" prielankių straipsnių yra patalpinę.

Bet tikrų gabijiečių pasišventimas, jų vienybė, bepartyviškumas pergalėdavo visus priešo užpuolimus. Šiandie "Gabijos" choras puikiausiai yra išsilavinęs, kad gal pastatyti didelius scenoje veikalus, tad "Gabiją" nieks jau neįstengs sugriauti, ar kokios partijos pusėn patraukti. "Gabija" šiandie užima pirmą vietą Boston'o ir apylinkės lietuvių visuomenėje.

Kad "Gabijos" istoriją parašyti, reikia daug laiko pašvęsti ir daug vietos laikraštyj užimti. Aš manau, kad kiekvienas lietuvys bei lietuvė, kurie turėjo progos "Gabijos" chore veikti ar jos parengtuose vakaruose lankytis, gali buti liudininkais jos atliktų darbų. Kiekvienas pasakys, kiek "Gabija" su komp. M. Petrausku pryšakyje per šešerius metus supažindino Boston'ą ir jo apylinkes su lietuvių muzika.

Brolau ir sesuo, mokėk apkainuoti savo jaunas dienas, lavintis, prigulėk draugijose, kaip "Gabija", tapk naudingas lietuvių tautai, buk gerbiamas lietuvių liaudies, prisirašyk prie "Gabijos" choro. "Gabija" yra visų gerbiama, jos nariai visur godojami. Prigulėdamas ir tu, brolau ar sesuo, liksi lietuvių visuomenės garbės narys.

Laikau sau už garbę pranešti visuomenei, kad "Gabija". skubiai rengiasi prie darbo. Paskutiniame susirinkime nutarė greitu laiku pateikti Boston'o ir apylinkės lietuviams muzikos, t. y., pastatyti scenoje "Maluninką ir Kaminakrėtį" su trečiu numeriu "lasa". Viskam palydės Simphonijos Orchestra. Bus balandžio 3 d., šių metų, Lietuvių svetainėje.

Apie "Maluninką ir Kaminakrėtį" turbut nereikia aiškinti, nes žinomas visiems, kaipo mylimiausias juokų veikalas.

Dar šį žiemos sežoną "Gabija" rengiasi ir prie didelių veikalų, todel aš ir noriu atkreipti visuomenės atydą link "Gabijos", kad sektų jos veikimą ir nepraleistų jos statomų scenoje veikalų.

Dar kartą jaunimui pareiškiu, kad tuojaus prisirašytų į "Gabijos" chorą, nes vėliaus bus sunku pasivyti pirmesnius choro dainininkus. "Gabijos" choro praktikai (repeticijos),bunakiek vieną ketvergą, 7:30 v. v., L. Labdabystės name. Darykime "Gabijos" chorą vienu iš didžiausių visoje Amerikoje, nes atennačios žiemos sezone mus laukia didelis darbas lietuviškoje scenoje: komp. M. Petrauskas turi parašęs didelių veikalų, kuriuos žada mums pateikti išsimokinimui ateinančią žiemą. Tad kiekvieno lietuvio ir lietuvės yra užduotis atminti, kad Boston'e yra Dramos ir Muzikos Drja "GABIJA"!

P. ZOKAITIS, Sp. Kom. narys.

S. BOSTONO LIETUVIŲ LABDARYSTĖS DRAUGIJOS FĖRŲ RAPORTAS.

(Tąsa iš pereito num.).

Taipgi turiu priminti, jog šiuose fėruose per du vakaru grajino D. L. K. Gedimino benas, vadovaujamas drg. F. Kriaučiuno, ir abudu vakaru aukojo, tai yra grajino veltui. Gerai įsitėmykite — visas be as du vakaru grajino veltui. Bet kada prašėm "Birutės Kanklių" choro prisidėti, sykiu dalyvauti fėruose, tai atsisakė, visai neprisidėjo. Buvo prašyti, kad padainuotų nors vieną vakarą, tada pareikalavo užmokėti $5.00. Mano supratimu, jeigu mes butume ėmę chorą ir mokėję 5.00, tai benas yra vertas dešimtį sykių tiek, bet benas supranta visuomenės darbą ir patarnavo veltui, už ką benui priklauso padėka ir prijautimas nuo So. Bostono visuomenės ateityje. Bet kas link choro, tai tegul skaitytojas pats sprendžia, kiek jis yra vertas visuomenei.

So. Bostono Lietuvių Labdarystės Dr-jos fėruose jau nuo seniai yra įvestas toks patvarkymas. Butent, yra skiriamos trįs dovanos, ir kurios iš dalyvavusių draugijų fėruose padaro daugiausia įplaukų, tos gauna dovanas.

Tai dabar laimėjo dovanas sekančios draugijos:

Lietuvių Jaunuomenės Ratelis turėjo įplaukų $272.60, laimėjo 1-mą dovaną; Liet. Rubs. Unija, 149 skyrius turėjo įplaukų 153.-40 laimėjo 2-rą dovaną; Liet. Moterų Apšvietos Dr-ja turėjo įplaukų 136.84 laimėjo 3-čią dovaną.

Užbaigdamas fėrų pranešimą, vardan Lietuvių Labdarystės Draugijos tariu visiems, kaip tai: draugijoms, kurios dalyvavo ir visiems pavieniams, aukojusiems, taipgi ir atsilankiusiems svečiams, širdingą ačiu.

Fėrų vedėjas,
PETRAS ZUKAS.

GERBIAMIEJI LIETUVIAI!

Parsiduoda geriausia vieta del piknikų Arti prie Rives. Paranku. Arti prie karų. Netoli nuo Bostono.

LITUANIAN REAL ESTATE ASSOCIATION,
425 Broadway, S. Boston, Mass.
Phone So. Boston 1859-W.

GERA ŽINIA VISIEMS

LAIVAKORTĖS IŠ NEW YORKO Į EYTKUNUS UŽ $109.60.

Petras Bartkevičia, Bendrovės direktr. **Kovo 26 d., š. m. su** laivu New Amsterdam išvažiuoja Lietuvon. Jis važiuoja kaipo vadas Baltic States Finance Cor. su skaitlingu burelių lietuvių į Kauną. Iš Kauno Bartkevičia važiuos į Užventę, taipgi lankysis ir kitose vietose Lietuvoje. Sugrįžęs į Kauną, darbuosis Baltic States Bendrovėje, o apie Birželio ar Liepos mėn. grįžš atgal į Ameriką.

Kurie norite keliauti į Lietuvą, tad gera proga važiuoti draugėje su šiuo lietuvių bureliu.

Kurie nori atsiimti iš Lietuvos gimines ar draugus, klauskite musų paaiškinimų.

Taipgi kurie nori greitai parsiųsti pinigų į Lietuvą, siųskit mums tuojaus. Lietuvoje mes išmokame dienos kursu, kursuojančiais Lietuvoje auksinais arba Ost rubliais.

Pinigus Lietuvoje išmokame ir per telegramą.

BALTIC STATES FINANCE CORPORATION
357 Broadway, So. Boston, Mass

REIKALINGI AGENTAI.

Po šituom antrašu:
LITHUANIAN REAL ESTATE ASSOCIATION,
425 Broadway, S. Boston, Mass.
Phone So. Boston 1859-W.

PRANEŠIMAS

LIETUVIAI EINA PIRMYN

Pilietis C. Urbonas ir J. Snapkauskas

Nupirko nuo

Petro Bartkevičiaus krautuvę, kuri yra po No.:

877 CAMBRIDGE ST., E. CAMBRIDGE, MASS.

ir padarė štai ką:

Štorą padidino, privežė naujo tavoro, partraukė auksinių ir paauksuotų laikrodėlių, žiedų 14 k. ir 18 k. ir nepoilgo pareis gerų britvų iš Berlino.

Šiandien parėjo gražiausių vyrams marškinių ir skribelių.

Mes priimam ant pataisymo laikrodžius ir žiedus ir kitus visus auksinius ir paauksuotus daiktus ir iš jų padarom visai naujus. Mes parduodam Lietuvos auksinus pagal žemiausį dienos kursą.

Mes nutarėm parduoti viską pigiau už visus kitus štorus.

C. URBONAS & CO.
877 Cambridge Street, E. Cambridge, Mass.
Tel Cambridge 8497-M

AR JAU NUSIPIRKAI LAIKRODĖLĮ?

Žinoma, kad dar ne. Nes jis iki šioliai buvo labai brangus, o dabar atpigo net 25 % nuošimčio. Taigi laikas jums nusipirkti. Kreipkitės pas:

P. VALUKONIS
375 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

FARMOS! FARMOS!

Norinti pirkti gerų formų ir apsigyventi tarpe savo tautos žmonių. Reikalaukite musų farmų katalogo, ten rasite pilną aprašymą apie farmas Didžiosios Lietuvių Kolionijos. Atvažiavę į Fountain, telefonuok man, o aš greitai pribusiu su automobiliu ir apvažinėsiu su automobiliu po visą lietuvių kolioniją, iš ko galėsite pasiskirti patogią vietukę.

J. A. ŽEMAITIS,
R. 1, **Fountain, Mich.**

DEL VISŲ!

Taisau visokius čeverykus vyrų, moterų ir vaikų. Gali vaikščioti taip kad su naujais. Padarau stiprai ir gerai ir pigiai. Užeikite del persitikrinimo. Visiems patogi užeiga, arti Lietuvių svetainės.

A. ABAZORIUS,
301 E. St., So. Boston, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare.
509 Broadway, Kampas G St.,
So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

LIETUVIŲ FILMŲ BENDROVĖS NAUI PAVEIKSLAI IŠ LIETUVOS Bus rodomi:

Utarninko vakare, Kovo 22 d., Barboros salėje, California, Pa.

Nedėlioje, Kovo 27 d., 3 val. po pietų ir 8 val. vakare, Moose salėje 1000 Walnut gatvė, Cleveland, Ohio.

Nanedėlio ir Utarninko vakarais, Kovo 28 ir 29 dd., Lietuvių naujoje pobažnytinėje salėje 1414 East Ave. ir Biruta gatvių Akron, Ohio.

Su pagarba,
LIET. FILMŲ B-VĖ.

KASDIENINIS MAISTAS VISIEMS REIKALINGAS

Žinomas senas biznierius
ANT. NAUJOKAITIS
208 West Fifth Street, South Boston, Mass,
ATIDARĖ visokių produktų krautuvę, kaip tai Mėsos Markėtą ir Grosernia. Kviečia visus apielinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavimą.

KONCERTAS

Lietuvos Našlaičiams Šelpti

RENGIA LIETUVIŲ STUDENTŲ KLIUBAS

Subatoje, Kovo - March 19 d., 1921

LIETUVIŲ SVETAINĖJE,

Kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.

Šis koncertas yra rengiamas, kad sukėlus šiek-tiek pinigų sušelpimui nelaimingų, benamių, betėvių Lietuvos našlaičių. Visas pelnas bus pasiųstas į Lietuvą, "Lietuvos Moterų Globos Komiteto Vaikų - Našlaičių Prieglaudai."

PROGRAMĄ IŠPILDYS ŠIE DAINININKAI:

P-NAS J. VARAITIS, P-LĖ ANNA FISHER, P-LĖ M. MONIKAITĖ,
P-NAS BR. SIMONAVIČIUS, P-LĖ P. ŠARKAITĖ.
P-NAS V. JENKINS-JANKAUSKAS,

PIANISTAI SOLISTAI:

P-LĖ E. STANKAITĖ, P-NAS F. SPENCER,

AKOMPANUOS P-LĖ L. GANNAN.

KALBĖS ADV. F. J. BAGOČIUS

Visus kviečia atsilankyti,

LIETUVIŲ STUDENTŲ KLIUBAS.

BANKA VISIEMS ŽMONĖMS

MES KVIEČIAME JUMIS
PRADĖTI SAVO TAUPYMĄ

Boston National Bank

Jųs atrasite, kad šitas bankas yra moderniškas, šių dienų bankas, pastovus ir stiprus, kuris yra pasirengęs patarnauti jums kiekviename reikale.

MUSŲ TAUPYMO SKYRIUS

Ant padėtų pinigų moka nuošimčių **5%**

MUSŲ UŽRRUBEŽIO SKYRIUS

Turi tiesioginius susinešimus su Lietuva per Direction der Disconto-Gesellschaft, Kaune;
Litausche Bank fuer Handel und Industrie, Kaune.

Mes siunčiame pinigus į visas dalis svieto ir į Lietuvą su didžiausiu pasisekimu.

BOSTON NATIONAL BANK,
161 Hanover Street, Boston, Mass.

NARYS FEDERALĖS REZERVO SYSTEMOS.

Narys Federalės Rezervos Systemos